

valuutakursid 27.03.

USD 13,00 EEK

EUR 1,20 USD

SEK 1,67 EEK

ÄP indeks 27.03.

1846,64 0,29%

Äripäev

märtsis
10 kr

TEISIPÄEV • 28. märts 2006 • nr 60 (3075)

kolumn

Ettevaatust, libamaakler!

Libamaaklereid on raske seadustega kontrollida, sest igaüks otsustab ise, kelle teenuseid kasutab, leiab Riigikogu liige Sven Sester.

Sven Sester

lk 19

Skype'i-poisid voolivad uut kuldmunna

Ahti Heinla, Toivo Annus, Priit Kasesalu ja Jaan Tallinn

Skype'i loomisega kuulsust kogunud eestlased investeerisid Tartus uut tüüpi pooljuhtide tootmisse

lk 2-3

SUURIM TÕUSJA HELSINGIS ON EHITUSFIRMA AKTSIA

Helsingi börsil viimase 6 kuu jooksul enim tõusnud aktsiad, protsentides

Aktia	Tõus
Tekla	112,7
Olvi	76,2
EQ	75,9
F-Secure	71,8

Allikas: Bloomberg

Helsingi börs pakub head teenimisvõimalust

Soome börsiindeks HEX on kuue kuuga tõusnud 17%, samal ajal jäi Eesti börsifirmasid jälgiv Äripäeva indeks nelja protsendiga miinusesse. Hoogsaimat tõusu on Soomes näidanud ehitusfirma Tekla aktsia.

lk 8

Tallinn on kulutanud kultuuripealinna tiitli saamiseks 4 miljonit

lk 3

Kõrgkoolid võitlevad üliõpilaste pärast

Ülikoolid korraldasid abiturientide viimasel koolivaheajal uute üliõpilaste meelitamiseks reklaamüritusi. Tartu kõrgkoolid sõidutasid huvilisi Tallinnast kohale tasuta erirongiga. Tehnikaülikooli töi abituriente üritusele bussidega.

lk 5

Tallinna Tehnikaülikool näitas tutvustuspäeval oma robotit, mis komme sorteeris.

Foto: Veiko Tõkman

Vooglaid rajab Peterburi hotelli

Märt Vooglaiu kinnisvarafirma Manutent OÜ ja rahvusvaheline hotellikett SOK sõlmisid lepingu uue hotelli rajamiseks Peterburis. Sokotel St Peterburg avab ukseid 2007 suvel.

lk 7

Märt Vooglaid

Timošenko tahab gaasilepped ümber vaadata

Eile Ukrainas koalitsioonikõnelusi alustanud Julia Timošenko lubab gaasilepped Venemaaga ümber vaadata ning kehtestada riiklikud kütuse-, suhkru- ja leivahinnad.

lk 4

Uus termin: j.o.k.k. ehk "juriidiliselt on kõik korrektne"

Mõiste "korruptsioon" on saanud endale leebema sünonüümi "juriidiliselt on kõik korrektne" ehk j.o.k.k. Äripäeva juhtkiri loetleb tuntumaid j.o.k.k.-i juhtumeid.

lk 18

Kalatööstus sai võltsimise eest trahvi

lk 5

turundus

Turunduskulud kasvavad võimsalt koos käivetega. lk 12

transport

Logistika ümberkorraldamine aitas Rakvere lihakombinaadil kulusid kärpida. lk 13

Tartu dioodiküpsetajad said

Eilse teate kohaselt paigutavad netisuhtlusfirma Skype eestlasest loojad 25 miljonit krooni Tartus asuvasse kõrgtehnoloogiafirmasse Clifton eesmärgiga lüüa läbi maailma elektroonikatööstuses.

Martin Hanson
martin.hanson@aripaev.ee

“Me otsime ideid, mis oleksid tehnoloogiliselt huvitavad ning mis edu korral võiksid muuta maailma,” lausub neljale Skype'i taustaga mehele (Toivo Annus, Jaan Tallinn, Ahti Heinla, Priit Kasesalu) kuuluv Ambient Sound Investmentsi juhatuse esimees Toivo Annus.

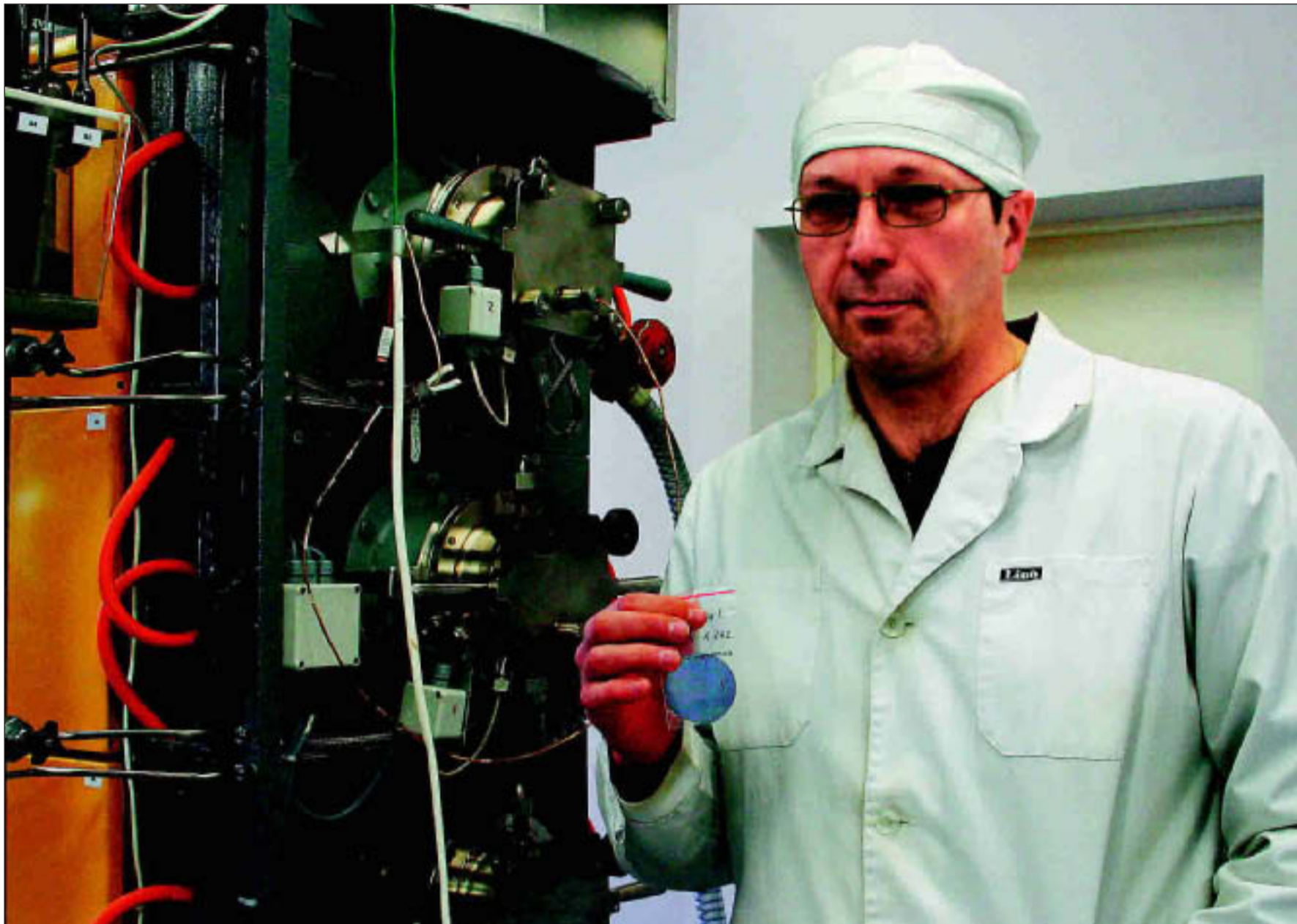
Nimelt on Cliftonil kava alustada kõrgsageduslike pooljuhtlülitite masstootmist elektroonikatööstuse tarbeks. Tavapärase räni asemel kasutatakse Tartus kuumakindlamat galliumarseniidi – GaAs.

Annus ütles, et nad investeerisid Cliftonisse, kuna tegemist on maailmas unikaalse tehnoloogiaga ja ettevõtte juhtide julge mõtlemine võitis nende usalduse.

“Omal alal on Cliftonil potentsiaali saada maailma mastaabis oluliseks. Nagu tehnoloogiaettevõttele tavaliselt, on ka Cliftonile omased suured võimalused ja suur risk – teeme meist oleneva, et investering oleks edukas,” kirjeldas Annus.

Investeeringuspanga Cresco juhatuse esimehe ja Cliftoni suurosaniku Olev Schultsi sõnul aitab rahastaja kaasamine firma uude arengujärku, kus seni katsetootmises olnud uut tüüpi pooljuhid võivad peagi leida tee maailmaturule.

“Clifton näeb Ambienti meeskonnas nii-öelda targa raha investoreid, kes on suutelised ambitsioonika tehnoloogia-sektori projekti tõeliselt läbi töötama ning kellel on ettevõttele pakkuda rahale li-

Tartu kõrgtehnoloogiafirma OÜ Clifton epitaksi tehnoloog Viktor Korsmik firma südames – seadmete juures, kus kasvatatakse pooljuhtkristalle. Korsmiku käes on kahetollise läbimõõduga pooljuhtkristall.

Foto: Väinu Rozental

Clifton näeb Ambienti meeskonnas nii-öelda targa raha investoreid, kes on suutelised ambitsioonika tehnoloogia-sektori projekti tõeliselt läbi töötama.

Olev Schults, Cliftoni suurosanik

saks ka väärtuslikku nõu,” ütles Schults.

Ta lisas, et vedelast keskkonnast galliumarseniidi pooljuhtstruktuuri ja kristalli kasva-

tamine ehk vedelepitaksia pärineb pärineb 1980ndate Nõukogude Liidu ja USA militaar-teadlaste käest.

“Probleemiks on selle teh-

noloogia ülim tundlikkus, mistõttu pole seda tänini suudetud tööstusliku tootmisena realiseerida. Me ise hindame, et Cliftoni omanduses on umbes paarkümmend kriitilist tehnoloogilist arendust,” lisas Schults.

Cliftonil on eelkõikulepe toodangu turustamiseks Suurbritannia elektroonikakomponentide ja mikrokiibitootjaga Semelab.

Semelabi müügidirektor Cliff Robins Cliftoniga sõlmi-

tud lepingu summasid ja lepingu teisi punkte avada ei soovitud. “Clifton on hetkel maailmas ainus ettevõtte, kes galliumarseniidist pooljuhte toodab. Nad on suutnud luua kõrgtemperatuuril töötava kvaliteetse diodi ning suudavad seda toota odavamalt kui teised. See tähendab, et hetkel vaid aeronautikas kasutatavaid kiipe saab hakata kasutama ka muus elektroonikas, näiteks PlayStationi mängukonsoolides,” ütles Robins.

GALLIUMARSENIIDIL PÕHINEV POOLJUHT

erinevused võrreldes seni kasutatava räni põhise pooljuhiga

- kallim
- tehnoloogiliselt raskem toota
- kõrgema kuumataluvusega
- kergem
- vastupidavam

Allikas: Äripäev

EESTI: Allando Trailways AS Narva mnt 53-11, Tallinn 10152 Tel +372-6691066 fax +372-6691044 allando@allando.ee
LÄTI: SIA Allando Trailways Veru iela 5/9, Rīga 1010 Tel +371-7357579 fax +371-7357578 info@allando.lv
SAKSAMAAL: Allando Trailways GmbH Billstr. 217, Hamburg Tel +49 40600886822 fax +49 40600886828

Maailm on üks

Rahvusvahelised kaubaveod ja logistilised teenused Euroopa riikidesse

Allando Trailways

www.allando.com

rahasüsti

Suletud Clifton avas ukse

■ Kui varem pole Äripäeva üle firma lävepaku lastud, siis eile avas Cliftoni juhatuse liige Lembit Dalberg pärast väikest arupidamist ajakirjaniku ees ukse.

Galliumarseniiddiodide (GaAs) väljatootaja tegutseb Tartu teaduspargis, kus nende käsutuses on kokku ligi 1200 ruutmeetrit pinda.

Cliftonis töötab umbes paarikümmend inimest. Selle südameks on pooljuhtkristallide kasvatamise ruum, kus kahe firma enda konstrueeritud ja ehitatud seadmes kasvatakse kindlal temperatuuril kristallkilet.

“Meie nimetame neid küpsetusahjudeks,” ütleb Cliftoni epitahtsi tehnoloog Viktor Korsmik ja demonstreerib väikest kahetollise lämbimõõduga pooljuhtkristalli, millest lõigatakse välja diodid.

Dalbergi kinnitusele ei tegele nad teadusega, vaid viivad teadussaavutust tootmisele. “Eesmärk on arendada välja galliumarseniiddiodide tööstuslik tootmine,” täpsustab Dalberg. “Kus tulevikus diode tootma hakatakse, on firma strateegiline otsus. Me ei taha enne rääkida midagi, kui tootmine lahti läheb,” ütles Dalberg. “Skype’i tegemistest ei teadnud ka keegi enne

midagi, kui nad midagi konkreetset ära tegid.”

Tartu teaduspargi tegevdirektori Toomas Noorema kinnitusele ei oska ta öelda, kui kaugele Clifton diodi väljatootamisega on. Ta lisas, et Clifton on väljendanud vaikselt soovi, et kui läheb diodide masstootmiseks, siis vajaksid nad spetsiaalset lisapinda. “Samas on reaalne võimalus, et kui masstootmiseks läheb, ehitatakse tehas hoopis mujale maailma ning Tartusse jääb arendustegevus,” sõnas Noorem.

” Skype’i tegemistest ei teadnud ka keegi enne midagi, kui nad midagi konkreetset ära tegid.

Lembit Dalberg, Cliftoni juhatuse liige

Clifton on üritanud Viktor Voitovitshi loodud GaAs-diodidega läbilööki kiibitööstuses juba enam kui seitse aastat. 1999. aasta alguses kirjutas Äripäev, et Tartus valmistatud diode katsetas Motorola ja nendest

de vastu on huvi tundnud ka elektroonikafirmad Fuji ning Siemens.

Kaks aastat hiljem rääkis Dalberg, et plaan on müüa aastast miljon GaAs-kristalli üle maailma. Vahepealsed aastad oli vaikus. 2004. aasta aruandes nenditakse, et “ettevõtte äriplaani realiseerimine ja käibeni jõudmine võtab jätkuvalt aega”. 2004. aasta lõpus proovisid omanikud leida ettevõttesse täiendavalt 20,5 miljonit krooni. Emissioon jäi aga täis märkimata ja tühistati.

Väinu Rozental, Meelis Mandel

Tallinn kulutas tiitli saamiseks 4 miljonit

■ Gea Velthut-Sokka
gea.velthut-sokka@aripaev.ee

Täna koguneb komisjon, mis peaks otsustama, kas Euroopa kultuuripealinnaks aastal 2011 saab Tallinn või Tartu.

Seejuures ületavad projekti tutvustamiseks tehtud Tallinna kulutused – 4 miljonit krooni – Tartu kulutusi mitu korda. Tallinna linnavalitsus ei saanud Äripäeva küsimise peale kolme tööpäeva jooksul nimekirja, kellele, kui palju ja mis teenuste eest see 4 miljonit krooni jagunes.

Tartu linnavalitsus on kultuuripealinnaks kandideerimiseks kulutanud 688 000 krooni, suuremad summad läksid projekti juhtimisele, tutvustava filmi tootmisele ja taotlus-trükistele. Projekti juhib endise aselinnapea ja praeguse volikogu liikme Hannes Astoki firma PPM Eesti, teenides töö eest 95 000 krooni.

“Mina sattusin seda projekti vedama ajaloolise järjepidevuse tulemusena,” selgitas Astok. “Kui veel linnavalitsuses olin, tegelesin projekti esimese faasiga. Kui nüüd teine faas lahti läks, tegi linnapea mulle ettepaneku jätkata.”

Tartut tutvustava filmi teinud MTÜ Kultuurikaptenid juhataja Rein Pakk ütles, et 95 000 krooni ei ole viieminuutilise filmi eest just suur summa, kuid kasumit selle projektiga ei taotletudki.

Komisjoni kuuluvad Estonia dirigent Eri Klas, Kumu direktor Sirje Helme, kirjandusteadlane Peeter Olesk, judoka Indrek Pertelson, dirigent Hirvo Surva, kultuuriministeeriumi kantsler Siim Sukles, ase-

kantsler Piret Lindpere ja välisuhete osakonna juhataja Eike Eller ning välisministeeriumi kultuuribüroo direktor Kristen Lahten.

sõnumid

Engelbrecht juhiv Euroopa teadlasi

■ Euroopa Teaduste Akadeemia Ühenduse (ALLEA – All European Academies) uueks presidendiks sai Eesti Teaduste Akadeemia asepresident Jüri Engelbrecht, kirjutas ETV24.

ALLEA on Euroopa teaduste akadeemiate assotsiatsioon, mis ühendab 53 akadeemiat 40 maalt. Selle sekretariaat asub Amsterdamis Hollandi Kuningliku Teaduste ja Kunstide Akadeemia juures ning seda toetab Hollandi valitsus. Äripäev

Lauatelefon Sinu mobiiltelefonis!

Vodafone Wireless Office

Vodafone Wireless Office telefon tasuta!

NOKIA 3120

- Kolmesageduslik telefon
- Mobiilne internet (GPRS, WAP 2.0 XHTML)
- Java toetus
- Sisesehitatud valjuhääldi

Elisa Äri 300/600/1200/2400 kliendile TASUTA!

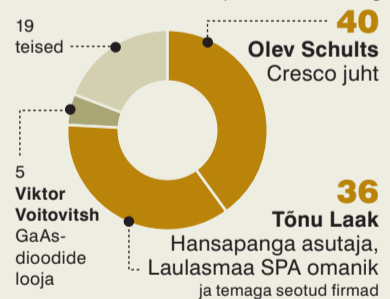
0.-

Tavahind 1399.-

NOKIA Connecting People

Diioditootja taga Schults ja Laak

► Cliftoni omanikud, osalus protsentides seisuga detsember 2005

Neli Skype’i meest uue projekti rahastajad Ambient Sound Investmentsi aktsionärid seisuga 30. juuni 2005

Toivo Annus	25%
Jaan Tallinn	25%
Ahti Heinla	25%
Priit Kasesalu	25%

Allikas: Krediidinfo

Aktiivseim rahapaigutaja Skype’i-poistest Toivo Annus

■ Neljast Cliftonisse investeerinud Skype’i loojast on avalikkuses enim juttu olnud Toivo Annuse investeringutest.

Nii on Toivo Annus üks kolmest mehest, kes löid firma Uus Energia, lootes tööle panna hüdroelektrijaama. Samuti on Annus koos Skype Eesti tegevjuhi Sten Tamkiviga loonud Ärilehe teatel puidukaubandusfirma Aurex Timber, mille äriidee on kasepuidu importimine Venemaalt ja müük Eesti puidutööstusele.

Möödunud sügisel ostis maailma suurim internetioksjon eBay ligi 33 miljardi Eesti krooniga internetitelefoneerust pakkuvat Skype’i. Skype võimaldab arvutit ning internetti kasutades teha tavalisi telefonikõnesid arvutit mobiilile või tavatelefonile ning vastupidi.

Skype’i omanike hulka kuulusid suromanike Niklas Zennströmi ja Janus Friisi kõrval ka eestlased Ahti Heinla, Priit Kasesalu, Jaan Tallinn ning Toivo Annus.

Skype’i asutajad said kuulsaks failijagamisprogrammiga Kazaa.

Toivo Annus

Tule tutvuda Elisa Äri kõnepaketidega meie esindustes üle Eesti! Lisainfo klienditeeninduse telefonilt 6 600 600 ja www.elisa.ee.

elisa

Midagi enam kui kvaliteetne leviala

Kiievi tänavatel olid eile kohaliku nädalalehe reklaamid "Monopol võimule".

Foto: Raul Mee

Oranžis koalitsioonis tugevad pinged

Ukraina presidenti Meie Ukraina ja venemeelse Regioonide Partei majandusprogrammis on rohkem ühist kui eile koalitsioonikõnelusi pidanud oranži leeri parteidel.

A Sirje Rank
sirje.rank@aripaev.ee

Eriti riskantne on Julia Timošenko, parlamendivalimistel teiseks tulnud partei liidri lubadus aasta alguses Venemaaga sõlmitud gaasilepped ümber vaadata, kommenteeris

eile Ukraina presidenti ja vallandamisele peaministri kohalt. Uus koalitsioon ei pruugi samuti kaua püsida.

Reformide üle on oranž koalitsioon eri meelt

Kui president Viktor Juštšenko partei Meie Ukraina toetab liberaalseid majandusreforme, riigi rolli vähendamist majanduses ning eraettevõtlaste ergutamist, siis Julia Timošenko on rohkem majanduse administratiivse reguleerimise poole. Ta kehtestas peaministriks olles riiklikult reguleeritud hinnad näiteks kütusele, suhkrule ja leivale.

Sisepinged viisid läinud aas-

tal oranži koalitsiooni lõhenemisele ning Julia Timošenko vallandamisele peaministri kohalt. Uus koalitsioon ei pruugi samuti kaua püsida.

Teine kokkupõrkekoht on president Leonid Kutšma võimaliku ajal odavalt omandele erastatud firmade taasriigistamine. Kui Juštšenko tahab piirduda vaid paari suurema firma taasriigistamisega, siis Timošenko on nõudnud Kutšma perioodi palju põhjalikumalt ümberaatamist.

Gladki arvates oleks Ukraina majandusele kasulik Saksamaa laadis suur koalitsioon ehk Juštšenko koostöö parlamendivalimistel enim hääli

saanud Viktor Janukovitši Regioonide Parteiga. See pooldab sarnaselt Meie Ukraina parteiga taasriigistamise lõpetamist ja majanduskeskkonna stabiliseerimist.

Janukovitš tihendaks koostööd Venemaaga

Erinev on, et Janukovitš näeb suuremat rolli riiklikel toetusel, erimajandustsoonidel ning maksuprivileegidel teatud tööstusharudele.

Regioonide Partei toetab ka tihedamat koostööd Venemaaga, kus praegu on Ukraina kaupadel paremad väljavaated kui Euroopa turul, ütles Gladki.

Gladki usub, et odavamast

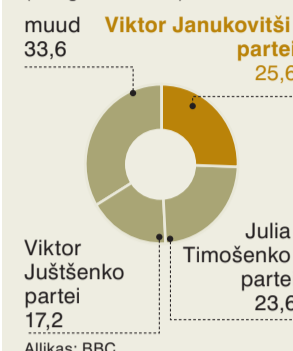
gaasi ei õnnestu Moskvast välja kaubelda ei Timošenkol ega ka Janukovitšil, kui Ukraina just ei nõustu loovutama kontrolli oma gaasi transpordi infrastruktuuri üle. Kui aga aasta alguses sõlmitud lepped tühistada, võib gaasi hind Ukraina jaoks Euroopa tasemele ehk ca 230 dollarile 1000 kuupmeetri eest kerkida juba sel aastal. Praegu on see ca 95 dollarit.

Ukraina majandusele on gaasi hinna tõus tähendanud ekspordifirmade konkurentsivõime kahanemist ning inflatsioonilise surve kasvu.

Optimistliku prognoosi järgi kasvab Ukraina majandus tänaku 1–2% (2004. a 12,3%).

JANUKOVITŠI PARTEI SAI ENIM HÄÄLI

Ukraina parlamendivalimistel saadud hääle osakaal protsentides (esialgsed andmed)

Allikas: BBC

sõnumid

Prantsusmaa valmistub üldstreigiks

Täna toimub Prantsusmaal peaminister Dominique de Villepini uue tööseaduse vastu suunatud streik, vahendas Eesti Päevaleht Online.

Kokku peaks Prantsusmaal täna toimuma üle kaheksa demonstratsiooni, mis häirib nii lennu-, rongi- kui ka metrooliiklust. Neist suurem osa leiab aset Pariisis.

Lennuliikluse ameti teatel tühistatakse tööseaduse tõttu arvatavasti mõned lennud. Pariisi kesklinnas väheneb metrooliiklus poole võrra. Kesklinna eeslinnadega ühendaval RER-liinil on liiklus häiritud veelgi rohkem. Suletud on mõningad ülikoolid.

Äripäev

Europarlament võib loobuda kahes linnas töötamisest

Euroopa Parlamendi saadikute reisimine Brüsseli ja Strasbourgis vahet võib lõppeda, vahendas Eesti Päevaleht Online The Independentit.

Kava kohaselt koliks Strasbourgis uus tehnoloogiainstituut EIT. Tehnoloogiainstituudi rajamisega moodustuks Strasbourgis rahvusvaheline tehnoloogiakeskus. Lisaks võiks linna kolida ka uus Euroopa uurimiskogu. Euroopa Parlamendi saadikud täidaks oma tööülesandeid aga vaid Brüsselis.

Äripäev

© 2006 KPMG CEE Ltd., a member firm of KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved.

Plaanid edukat
karjääri

KPMG ootab oma meeskonda:

audiitoreid ja audiitori assistente

maksunõustajat ja maksunõustaja assistente

finantsnõustajat

tõlkijat

AUDIT ■ TAX ■ ADVISORY

Töö kirjeldus:

osalemine KPMG audiiti-, maksu- või finantsvaldkonna kliendiprojektides.

Üldised nõudmised:

- majandusalane või juriidiline akadeemiline kõrgharidus; tõlkijal inglise filoloogia alane kõrgharidus
- hea suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus
- väga hea inglise keele oskus

Otsid väljakutseid

- maksunõustaja assistendil väga hea vene keele oskus
- initsiatiivikus, aktiivne eluhoiak
- valmidus meeskonnatöös.

KPMG pakub:

huvitavat tööd, mis võimaldab olemasolevat potentsiaali maksimaalselt kasutada ja arendada. Võimalust teha koostööd Eesti ja Baltikumi tippettevõtetega.

Täiendavat infot ametikohtade nõudmiste ja KPMG kohta leiab meie kodulehelt www.kpmg.ee ja CV-Online'i või CV-Keskuse keskkonnast.

Kandideerimise lõpptähtaeg: **17. aprill 2006.**

KPMG

sõnumid

Ölle etanoolisisalduse alumist piiri sooviakse tõsta

Alkoholiseaduse muutmise-ga soovitakse ühtlustada Eestis alkoholsete jookide etanoolisisalduse alammäära.

Alkoholiseaduse muutmise eelnõus määratletakse alkohoolne jook kui joomiseks mõeldud vedelik etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi. Välja jääb käesoleval ajal õlle suhtes kehtiv erisus, kus alkohoolse joogina käsitletakse õlut alates etanoolisisaldusest 0,5 mahuprotsenti.

Seega hakatakse õlut käsitlema alkohoolse joogina samuti alates 1,2 mahuprotsendist varasema 0,5 mahuprotsendi asemel.

“Täpselt samuti ei nimetata täna alkohoolseks joogiks müügilolevaid veinitooteid, siidrit või muid jooke, mille alkohoolisisaldus on kuni 1,2 mahuprotsenti,” selgitas põllumajandusministeeriumi alkoholi turukorralduse büroo juhataja Katrin Karolin.

Äripäev

WaveLight
www.silm.ee

Jooksevkonto defitsiit ulatus 11,1 protsendini

Jooksevkonto defitsiit ulatus 2005. aasta viimases kvartalis 11,1 protsendini prognoositava sisemajanduse koguproduktist (SKP).

Aasta kokkuvõttes moodustas jooksevkonto puudujääk 10,5 protsenti oodatavast SKPst, mis on ligilähedane rahandusministeeriumi kevadisele prognoosile.

Poole väiksema tulude puudujäägi ja teenuste bilansi suurenemise tõttu vähenes defitsiit neljandas kvartalis 2004. aasta sama perioodiga võrreldes märkimisväärselt.

Tulude bilansi saldo vähenes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes oluliselt, ulatudes -3,8 protsendini prognoositava SKPst. Selle põhjustas Eesti residentide poolt välismaal teenitud tööjõutulu kasv ja välisinvestorite kahanenud tulu otseinvesteeringutelt.

Äripäev

Kõrgkoolid pingutavad uute tudengite nimel

Kõrgkoolid sisustasid abiturientide viimase koolivaheaja tihedalt oma reklaamüritustega, veendes neid aggressiivsemalt kui varem just enda juures õpinguid jätkama.

A Kristina Traks
kristina.traks@aripaev.ee

Haridus- ja teadusministeeriumi prognoosid näitavad, et tänavune ja järgmine aasta on viimased, kui gümnaasiumi lõpetab üle 10 000 õpilase aastas ning juba kolme aasta pärast lõpetab gümnaasiumi 1000 inimest vähem kui tänavu. Selline eelteadmise sunnibki kõrgkoolid ägedamale võitlusele uute üliõpilaste nimel juba praegu.

Tasuta erirong viis Tallinna õppurid Tartusse

Tulevane üliõpilane võis turneed ülikoolides alustada eelmisel teisipäeval, sõites tasuta erirongiga Tartusse Tartu Ülikooli, Maaülikooli või Lennukolledži infopäevale. Sellist võimalust kasutas üle 500 inimest. “Rong oli täis, meie juures käis infopäeval 700–800 noort,” ütles Tartu Ülikooli õppeosakonna turunduse peaspetsialist Ingrid Maiste. Varem pole Tartu Ülikool abituriente erirongidega infopäevale kohale vedanud. Teaduskondade tutvustusi sai internetist vaadata ka otseülekanadena.

Kolmapäeval vedas Pärnust, Kuressaarest ja Haapsalust tasuta bussidega potentsiaalsed üliõpilased oma kooli vaatama Tallinna Tehnikaülikool. Kooli tutvustamine algas juba bussis,

Tallinna Tehnikaülikooli mõeldud nädalal toimunud infopäevadel osales ka kooli maskott.

Foto: Veiko Tõkman

„Meil ei ole ambitsiooni üliõpilaste arvu suurendada, loodame, et tänavune vastuvõtt püsib eelmise aasta tasemel – 2500 inimest.“

Maiki Udam, Tallinna Tehnikaülikooli õppeosakonna juhataja

kus jooksis videofilm ning reisisaatjad rääkisid koolist.

“Üle 600 huvilise on siia tulnud, mis on palju rohkem

kui varasematel aastatel,” ütles Tallinna Tehnikaülikooli õppeosakonna juhataja Maiki Udam. “Kaks bussitäit rahvast Pärnust, kaks Kuressaarest, üks bussitäis Haapsalust ning enamik rahvast kindlasti veel Tallinnast.”

Möödunud reedel vedas tehnikaülikool Lõuna-Eesti õppimishuvilised tasuta bussidega Tartusse, kus Vanemuise kontserdimajas kooli tutvustati. Selleks laupäevaks on kool üürinud oma reklaamürituseks Jõhvi kontserdimaja. Maksma

lähevad kolm infopäeva kokku 150 000 krooni. “Meil ei ole ambitsiooni üliõpilaste arvu suurendada, loodame, et tänavune vastuvõtt püsib eelmise aasta tasemel – 2500 inimest,” lisas Udam.

Matemaatika õppimise vastu väike huvi

Kahepäevase infoürituse uutele õppuritele korraldas eelmisel nädalal ka Tallinna Ülikool. Kõige suurem tunglemine käis sotsiaalteadusi tutvustava infopunkti ümber, seevastu ma-

temaatikateaduskonna tutvustaja istus laua taga üksinda. Kes soovis, võis lasta endast teha pilti koos ülikooli maskoti Eksmati Hundiga või kuulata psühholoogiaprofessor Aleksander Pulveri loengut sellest, kuidas ülikoolis stressiga toime tulla.

“Silma järgi on siin täna rohkem rahvast kui eelmisel aastal samal üritusel,” ütles ülikooli akadeemiline prorektor Heli Mattisen. Tallinna Ülikool plaanib sel aastal vastu võtta 2000 üliõpilast.

sõnumid

Korterimajade remonditoetus sai otsa tunniga

KredExi avatud korterimajade rekonstrueerimistoetuste taotluste vastuvõtul registreeriti esimese tunni jooksul taotlusi kogu eraldatud summa ulatuses.

Kuigi sel korral eraldatud rahast täiendavaid taotlusi enam rahuldada ei saa, jätkati eile taotluste registreerimist, et võimalusel kas täiendavate või järgmiste aastate eraldistest need siiski rahuldada.

Sel korral eraldati rekonstrueerimistoetusteks riigieelarvest kokku 15 mln krooni.

Äripäev

Sõlmiti Rail Baltica koostööprojekt

Majandus- ja kommunikatsiooniminister Edgar Savisaar kirjutas eile Brüsselis alla Rail Baltica alast koostööd puudutavale ühiste kavatsuste deklaratsioonile.

Koos Soome, Balti riikide ja Poola transpordiministritega allkirjastatud deklaratsiooni kohaselt keskendutakse edaspidi rohkem finantsküsimatele ja transporditeadetele.

Äripäev

Laptop laualt kadunud?

Loe täpsemalt: www.pristis.ee

Kalatööstus sai trahvi Taani lõhe Eesti tooteks märkimise eest

A Liis Kängsepp
liis.kangsepp@aripaev.ee

Harjumaa veterinaarakeskus trahvis kalatöötlemisettevõtet ASi DGM Shipping 10 000 krooniga kalatoodete päritolu võltsimise eest.

AS DGM Shipping jäi vahele, kuna nende äripartner, kelle nime veterinaar- ja toiduamet avaldama ei nõustu, taotles luba külmutatud lõhetoodete eksportimiseks Venemaale. Lõhetoodete esmaseks päritolumaaks oli AS DGM Shipping märkinud Eesti, kuigi siin kala ei töödeldud, vaid see külmutati ja töödeldi juba Taanis.

„Tegemist on kahe ettevõtte pisikese petuskeemiga – Taani kaubale kleebiti peale Eesti päritolusildid.“

Raimond Strastin, veterinaar- ja toiduameti peadirektori asetäitja

“Tegemist on kahe ettevõtte pisikese petuskeemiga – Taani kaubale kleebiti peale Eesti päritolusildid,” ütles veterinaar- ja toiduameti peadirektori asetäitja Raimond Strastin.

Strastin ei nõustunud ütlema, kuidas oli ettevõtte nimi,

kes ekspordisertifikaadi taotluste esitas. “Me ei saa ettevõtte nime avaldada, kuna hetkel lõpetatakse väärtomenetluse algatamise jaoks materjali kogumist,” sõnas Strastin. Ta selgitas vaid, et taotlus esitati 20 tonni lõhe külmutatud lõ-

kamisjäätmekesks ekspordiks Venemaale.

ASi DGM Shipping juhti Dmitri Matvejevit eile tabada ei õnnestunud. Tema sekretär selgitas, et DGM Shipping pakendas osa kalast ümber ja andis tagasi OÜ-le Elsamar, kes taotles siis veterinaarakeskusest sertifikaati Venemaale ekspordiks, mida aga ei antud.

OÜ Elsamar juht Vladimir Petuhhov tunnistas, et veterinaaramet tõesti neid võltsimises kahtlustab, kuid tema sellest nõus ei ole. Petuhhovi sõnul ostsid nad Taanist kala ja andsid selle DGM Shippingule sor-

terimiseks ja ümberpakendamiseks ning seejärel taheti kala ekspordida Venemaale.

“Veterinaaramet tahab meist teha pretsedenti, et näidata, et nad teevad oma tööd,” sõnas Petuhhov. Ta kinnitas, et Elsamar ei märkinud dokumentidesse kala päritolumaaks Eesti, vaid seda tegi veterinaarametnik. “Meil on paberid, mis tõestavad, et kaup pole selline, nagu nad väidavad.”

Maksuameti võlglaste andmebaasi andmetel on ASil DGM Shipping tasumata makse 141 000 krooni ulatuses, Elsamaril võlg ulatub 50 000 kroonini.

Mälestame kallist

MAIE VADERit

Avaldame sügavat kaastunnet pojale.

Eesti Rõva- ja Tekstiililiit

EuroMet
EUROOPA METALL**ROOSTEVABA TERAS**

- kuumvaltslehed
- külmaltslehed
- lihvitud lehed
- poleeritud lehed
- mõõtu lõigatud linnid
- ümartorud
- nelikanttorud
- ristküliktorud
- poleeritud torud
- lihvitud torud
- ümarlatid
- ristküliklatid
- nelikantlatid

HAPPEKINDEL ROOSTEVABA TERAS

- kuumvaltslehed
- külmaltslehed
- lihvitud lehed
- poleeritud lehed
- mõõtu lõigatud linnid
- ümartorud
- nelikanttorud
- ristküliktorud
- poleeritud torud
- lihvitud torud
- ümarlatid
- ristküliklatid
- nelikantlatid

ALUMIINIUM

- lehed
- rihvlehed
- anodeeritud lehed
- profiilid
- kliendiprofiilid
- anodeeritud profiilid

VASK JA VASESULAMID

- lehed
- ümarlatid
- ristküliklatid
- nelikantlatid
- torud
- mõõtu lõigatud linnid

EUROOPA METALLI OÜ

Betooni 26 A, 11425 Tallinn
Tel 651 7150, faks 651 7151
e-post euromet@euromet.ee

Tööstusplast

Ehituslike
avade
plastist
katmissüsteem:

- kihtplastik
- alumiinium-profiilid

polyù®
projekteerimine • paigaldus

**Külastage meid Ehitusmessil
5.- 8. aprillil boksis A2-20**

Savimäe 1, Vahi küla, 60511 Tartumaa
TARTU tel 737 7820 • faks 737 7821
TALLINN tel 656 3061 • faks 651 9633
www.tplast.ee • tplast@tplast.ee

Islandi majandus ohtlikult kreenis

Islandi keskpanga tosinakordne intressitõstmine ei ole suutnud ohjata pankade ja inimeste järjest riskantsemaid laenuvõtte, mistõttu Taani Danske Bank ennustab Islandi majandusele peatset varingut.

Tõnis Arover
tonis.arover@aripaev.ee

Euroopa serval paiknev piseke Island elab jõukat elu ja majandus kasvab hästi, mullu suurenes sisemajanduse koguprodukt (SKP) 5,5%. Hea majanduskasvu taga on 11,9% kasvunud eratarbimine.

Islandlased ise on üsna rahulikul. Nad on eluaeg harjunud kõvasti tööd rabama, kõvasti laenama ja kõvasti tarbima. Tööle hakkavad noored juba 12–14aastaselt koolivaheajal ja töötatakse kõrge eani, sest keskmine eluiga on isegi meestel ligi 80 aastat. Keskmine töönädal küünib 50 tunnini.

Islandlastel pole tavaks sääste koguda

Säästude kogumist peavad nad mõttetuks traditsiooniliselt üsna kõrge inflatsiooni tõttu. Laenuvõttu on soodustanud pankade viimaste aastate helled pakkumised.

Kui veel paar aastat tagasi said islandlased maja osta ainult riikliku eluasemefondi kaudu, kus 65% hinnast pidi ise katma, siis nüüd on nad laenu üle kandnud panka. Seal on pikemad tähtajad ja saab laenata kuni 100% maja väärtusest. Paljud kasutavad seda ning majade hinnad on 1997. aastaga võrreldes neljakordistunud. 130ruutmeetri maja maksab nüüd ligi 7 miljonit Eesti krooni. Reykjaviki tänavatel vuravad tuluuued autod, samuti enamasti laenurahaga muretsetud.

Nagu ütles Islandi keskpank, on järsult tõusnud kinnisvarahinnad peamine põhjus, miks inflatsioon on kiirenenud ja majandus tasakaalust välja läinud.

Väikeses Islandi majanduses on pankadel suur kaal. Kolm panka – Kaupthing, Landsbanki ja Islandsbanki – moodustavad üle poole Reykjaviki börsi väärtusest.

Viimasel ajal on Islandi pangad ja ärimehed kogunud tunnust sellega, et on teinud suuri

Reykjavik elab rahulikult ja hästi. Samas on just islandlaste vajaduste rahuldamiseks läinud laenu raha majanduse ohtlikult tasakaalust välja viinud. Foto: Bloomberg

ja agressiivseid oste Põhjala ja Suurbritannia turul. Neid oste on finantseeritud suurte pangalaenudega. Kõik läks hästi kuni veebruaril lõpuni, kui reitinguagentuur Fitch alandas Islandi väljavaate negatiivseks. Kohe pärast seda tuli finantskontserni Merrill Lynch hoiatus, et Islandi pangad on end ohtlikult suurtesse võlgadesse mässinud.

Merrill Lynchi hinnangul saab sel ja järgmisel aastal täis tähtaeg pangalaenu del kokku 231,4 miljardi Eesti krooni ulatuses. See võrdub 1,3 Islandi SKPga ning on selge, et nende refinantseerimiseks ei õnnestu pankadel raha saada sama headel tingimustel kui seni.

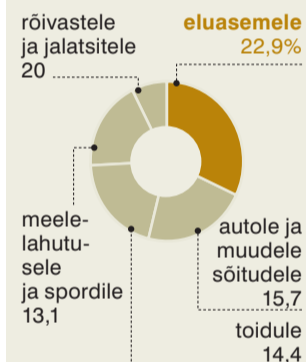
Pankade aktsiad ja kroon järsus languses

Nende hoiatuste peale läksid järsku langusse nii Islandi pankade aktsiad kui ka Islandi kroon. Kokku on Islandi krooni kurss dollari suhtes kukkunud kahe kuu taguselt 61,2 kroonilt 72,2 kroonile eelmisel nädalal.

Veel karmim hoiatus tuli eelmisel nädalal Taanist. Danske Bank nimetab Islandi majandust ülekuumenenuks ja võrdleb olukorda 1997. aasta Tai kriisiga. Pank prognoosib, et Islandi majandus läheb aasta lõpul langusse, SKP väheneb lähiaastail 5–10% ja inflatsioon hüppab kümne protsendi peale. Veidi tagasihoidlikuma hoiatuse esitas reedel reitinguagentuur Standard & Poor's, mis prognoosis Islandi majanduskasvu langemist nulli tuleval aastal.

ISLANDLASED KULUTAVAD LISAKS LAENUMAKSETELE PALJU ELUASEMELE

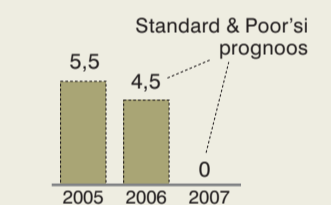
► 81% elanikest on oma korter või maja, peale laenumaksete kulub sissetulekust:

- keskmine kuu netosissetulek 132 000 Islandi krooni ehk 23 760 Eesti krooni
- tippjuhtide kuupalk on vahemikus 1–9 miljonit Islandi krooni

Islandi 2007. a SKP prognoosid

► SKP prognoosid muutus %

Standard & Poor'si prognoos
Danske Bank prognoosib lähiaastail SKP langust -5 kuni -10%

Islandlased ei näe põhjust muretseda

Islandlased väidavad, et tegemist ei ole mitte Islandi börsimulli, vaid meedia ülespuhutud mulliga. Seda väitis näiteks eelmise nädala intervjuus Islandi ekspeaminister ja Islandi Panga nõukogu esimees David Oddson.

Islandi edukaim pank Kaupthing on viimastel aastatel investeerinud Euroopasse kuni 35 miljardit Eesti krooni. Pangal on likviidseid vahendeid 136 miljardit Eesti krooni, lisaks võib ta vajaduse korral müüa 29,7 miljardi väärtuses aktsiaid.

Kuid kinnitustele vaatama

ta on Kaupthingi aktsia kukkunud Stockholm börsil kuu ajaga tervelt 30%, sealhulgas läinud reedel 8%. Et rõhutada oma vähest seotust Islandi majandusega, lubab Kaupthingi peakontori lähiajal mujale, tõenäoliselt Stockholm kolida.

Landsbanki, millel on suured aktsiapakid Roots börsifirmades Carnegie ja Instrum Justitia, kinnitab samuti, et temal tuleva aasta 47 miljardi kroonise laenukohustuste täitmisega raskusi ei ole ja ta tuleb ka kõrgemate intressidega toime.

Tõnis Arover

Tallinn ja Tartu tahavad hasartmänguseadust muuta

Tallinna linnapea Jüri Ratas ja Tartu linnapea Laine Jänes saatsid ühiselt peaminister Andrus Ansipile hasartmänguseaduse muutmise ettepanekud.

Oma pöördumises tunnevad Tallinna ja Tartu linnavõimud muret hasartmängukohtade rohkuse ja hasartmängude paratamatute mõjude pärast.

Tallinn ja Tartu tegid ettepaneku muuta hasartmängu-

seadust nii, et kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu saaks õiguse kehtestada oma haldusterritooriumil piirkonnad, kus hasartmängu mängukohtade avamine on keelatud.

Samuti peaks seadus käsitleda mängukohti erinevalt, lähtudes mängulaudade olemasolust ning kehtestama neile erinevad nõuded. Ka tegid nad ettepaneku suurendada minimaalset mänguautomaatide

arvu neis mängukohtades, kus hasartmänge korraldatakse ainult mänguautomaatidel.

Eesti Hasartmängude Korraldajate Liidu direktori Tõnis Rütli sõnul on Tallinna linnapea Jüri Ratas välja pakunud kohtumise nendega 18. aprilliks.

“Mõjub üllatavalt, et probleemaatika, milles linnaisad alles on soovi avaldanud aruteluks, leidub juba peaministri-

le saadetavas kirjas,” nendib Rütli.

Tõnis Rütli sõnul soovib linn praegu n-ö blanko-vekslit, et kohalik omavalitsus saaks igal üksikul juhul otsustada reeglite üle, mida ühele legaalselt tegutsevale majandusvaldkonnale rakendada.

Kasiinosõltlaste infokeskuse andmetel on Eestis ligi 25 000 hasartmängusõltlast, mis teeb 2,4% elanikkonnast. Äripäev

Vooglaid hakkab Peterburi hotelli ehitama

Hiljuti äripartner Urmas Sõõrumaast lahku löönud Märt Vooglaid sõlmis eile Soome hotelliketiga SOK pea poole miljardi kroonise lepingu Peterburi uue nelja tärni hotelli rajamiseks.

Gert D. Hankewitz
gerth@aripaev.ee

Hotell, mis valmib Vooglaui kinnisvarafirma Manutendi ning SOK koostöös, peaks plaanide kohaselt ukseid avama järgmise aasta suvel. "Kindel, kindel. Nii kindel, kui ehituses üldse mingi asi olla saab," kinnitas Vooglaid valimistähtaega.

16 000 ruutmeetri suurune ja 260toaline hotell ehitatakse Vassili saarele veerandtunnise jalutuskäigu kaugusele Nevski prospektist ja Ermitaažist. Samas kandis tegutseb Manutent juba ka ühe 19. sajandi lõpus valminud kortermaja kallal, kus ehitatakse välja 16 korterit.

See, et kohalikku turgu juba tuntakse, on Vooglaui sõnul ka trump, miks Manutendi ja SOK vaheline koostöö sujub.

Koos investeerivad firmad hotelli 30 miljonit eurot ehk 468 miljonit krooni, millest väiksem osa – 78 miljonit – tuleb SOK-ilt, ülejäänud 390 miljonit Manutendilt ja Han-

Manutendi ja SOK kavandatav hotell Peterburis.

Eskis: Manutent

sapangalt. "See on meie põhipank, kes on meid varemgi aidanud," sõnas Vooglaid kinnituseks, et summa kokusaamiseks võetakse pangalaenu. Laenu ja omafinantseeringu suurust ei olnud ta nõus avaldama.

"Peterburi hotelliturul on puudus hea hinna ja kvaliteedi suhtega nelja tärni majutusest," kommenteeris SOK hotelli- ja restoranidivisjoni asepresident Matti Pulkki eilises pressiteates Peterburi mineku otsu-

se lihtsamaks see, et Tallinna Sokos Hotel Viru on ettevõtte esimese välisprojektina väga edukas olnud.

Enne SOKga koostöö alustamist oli hotelli ehitamisest huvitatud ka norralastele kuuluv Reval Hotel Group, kuid viimased lõpuks siiski vedu ei võtnud. "Ei taha sellest eriti rääkida. Ütleme nii, et me ei jõudnud kokkuleppele," sõnas Vooglaid põhjenduseks. Eelmise aasta septembris tõi ta põhjuseks selle, et norralased ei olnud nõus Venemaal äririske võtma.

Manutent tegutseb ka Lätis ja Ukrainas

Tallinna Linnahalli ostuja lammutamissooviga tuntuks saanud Manutent on arendanud Tallinna kesklinnas Rotermanni kvartalit, ehitanud sadama lähiste Admiral Maja nimelise äri- ja eluhoone ning praegu on töös Ülemiste järve taha jääv elurajoon. Samuti tegutseb ta Läti ja Ukraina kinnisvaraturul. Peale selle saab Manutendi vahendusel osta kinnisvara Hispaania päike-

Märt Vooglaid

Vooglaui seljataga hulk pankrotte

Märt Vooglaid sai avalikkusele tuntuks 1995. aastal, kui ta asus juhtima kommivabrikut Kalev. Enne seda müüs Vooglaui kuuluv hulgifirma Osk Kaubanduse AS suhkrut ja Mehukatti mahlakontsentraate.

1998. aasta kevadel loobus Vooglaid Kalevi nõukogu liikme kohast, kuna soovis hakata kalaäri tegelema. Selleks ajaks oli ta omandanud osaluse Läätsa Kalatööstuses ning tollal Eesti ühes suuremas kalatööstuses ASis Viru Rand. Mõlemad ettevõtted pankrotistusid vähem kui aastaga. Pankroti läks ka ettevõtetes osalisi omanud investeerimisfirma Herald Holding. Manutendis on Vooglaid olnud üle nelja aasta. Äripäev

sõnumid

Hansapank ostis osaluse Ungari ID-kaartide trükikojas

Baltimaade suurim finantsgrupp Hansapank omandas 6,8protsendilise osaluse Ungari trükikojas Allami Nyomda Nyrt, teatas eile õhtul uudisteagentuur Bloomberg.

Ungari trükikoda valmistab ID-kaarte ja riigi valimis-sedeleid. Teate kohaselt kuulub Hansapangale 95 007 Allami Nyomda aktsiat. Hetkel kaubeldakse aktsiaga 6300 forin-di tasemel, mis teeb Hansapanga osaluse väärtuseks 35 miljonit krooni. Äripäev

Kaubamärgikonkursi tähtaega pikendati

Kolme Balti riiki hõlmavale brändikonkursile Baltic Brand 2006 registreerimise lõpptähtaega otsustati pikendada 10. aprillini.

Tiitel "Balti aasta bränd 2006" ning parimad kaubamärgid rahvuslikes kategooriates kuulutatakse välja juuni alguses.

Baltic Brandi konkursi projektijuhi Maria Kosykhi sõnul tingis konkursi registreerimise lõpptähtaja pikendamise Eestis viimasel ajal suurenenud huvi konkursil osalemise vastu.

Konkursile on esitatud ligi 40 kaubamärki. Äripäev

Euroopa Komisjon kutsub Euroopa tuleviku üle arutlema

Euroopa Komisjon käivitas eile internetis kahekümnekeelse Euroopa tuleviku teemalise arutelu, kuhu kutsutakse osalema kõiki kodanikke.

Arutelu on osa komisjoni demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kavast ning see algatatakse vastusena Euroopa Ülemkogu üleskutsele võtta järelemõtlemisega pärast põhiseaduse tagasilükkamist Prantsusmaa ja Hollandi referendumil.

Internetipöörduises ütles Euroopa Komisjoni asepresident Margot Wallström: "Me soovime teada saada, millised on teie ootused seoses Euroopaga ja mis on teie kui eurooplaste mured?"

Arutelufoorumi aadress on <http://europa.eu.int/debate/europe/>. Äripäev

Ettevõtlusprogrammi äriideede konkursi lõppemas

NETSi (New Entrepreneurs in Technology and Science) ettevõtlusprogrammi konkursile oodatakse äriideid kuni 3. aprillini, vahendas Universitas Tartuensis.

Zürii valib laekunud ideedest välja 15 parimat, auhinna osalemine NETSi ettevõtlusprogrammis ja mitmed rahalised auhinnad.

Programm pakub noortele ettevõtjatele toetust, et jõuda äriideedest toimiva ettevõtteks. Äripäev

Palace'i hotell Tallinnas

Riigikohus ei võta Palace'i hotelli arutamisele

Riigikohus otsustas mitte menetleda Tallinna linnavalitsuse ja Palace'i hoone ennesõjaaegse omaniku õigusjärglase esindajate kassatsioonkaebusi.

Seega jõustus Tallinna ringkonnakohtu otsus, millega lahendati kohtuasi Scandic Hotels Eesti tütarühingu, AS Finest Palace kasuks. Ringkonnakohtu tühistas Tallinna linnavalitsuse korralduse hoone tagastamise kohta T.H. Blomdahlile 69% ulatuses.

Aastate vältel Scandicut esindanud vandeadvokaat Toomas Vaheri sõnul on ringkonnakohtu otsus hoone saatuse suhtes määrava tähendusega. "Kohtulahendit tagajärjel jääb hotellihoonetervikuna Scandicule, mis on igati põhjendatud. Ennesõjaaegsest Palace'i hoonest pole palju järel."

Äripäev

Enneta!

Helista **1552** ja küsi lahendust.

Pristis – 12 aastat turvalisust.

PRISTIS
meie valvame

Weroliilt 140 mln nõudnud Biodiesel vahetas omanikku

Koit Brinkmann
koit.brinkmann@aripaev.ee

Biodiesel ASi omanik Heino Harak müüs firma Eesti ärimeestele, kellest üks on AS Trendgate juhataste liige Aigar Ojaots.

"Kindlasti ei ostnud me Biodieseli selle 140miljonilise Weroli vastu suunatud nõude pärast, oleme huvitatud biodiislikütuse tootmisest Paldiskis," rääkis naftatransiidiga tegeleva ASi Trendgate juhataste liige Aigar Ojaots eile. Tema sõnul ei ole Biodieseli ost Trendgate'iga kuidagi seotud, tegemist on tema isikliku projektiga.

Väärtpaberiregistri andmetel on Biodieseli tuhandest aktsiast 17. märtsil vahetunud

omanikku 980 aktsiat. Ülejäänud 20 aktsiat kuuluvad Werol Tehased ASile.

Werol Tehaste juhataste liige Robert Närska ütles, et neile on tulnud teade erakorraliseks aktsionäride kokkusaamiseks 29. märtsil. Teatele on alla kirjutatud Aigar Ojaots.

Teiste Biodieseli ostjate nimed lubas Ojaots avalikustada pärast kolmapäevast aktsionäride koosolekut, mil valitakse firmale uus nõukogu. "Aktsionäride hulgas on veel mõned Eesti inimesed," lisas ta.

Biodieseli pöördus eelmise aasta 1. novembril kohtusse 140 miljoni kroonise leppetrahvi nõudega Weroli vastu õlitarnepingud ühepoolse lõpetamise eest.

Kohus algatas Weroli pankrotimenetluse, kuid 18. jaanuaril otsustas Jõgeva maakohus jätta pankroti välja kuulutamata, kuna leidis tõendamist, et Weroli varad ületavad kohustusi.

Werol nõuab Biodieseli 18 miljonit krooni pankrotimenetlusega tekkinud kahjude ja kulutuste korvamiseks.

Werol Tehaste nõukogu liige Indrek Grusdam ütles, et 18-miljoniline kahjunõue on üleväl ning Weroli müügi ajal minigeid kokkuleppeid Biodieseli sõlmima ei hakata. "Biodieseli 140miljonilise nõude eesmärk oli Weroli vaenulik ülevõtmine," lisas Grusdam.

Biodieseli endiselt omanikult Heino Harakult eile kom-

Firma senine omanik Heino Harak

mentaare saada ei õnnestunud.

Veel eelmise aasta lõpus rääkis Harak Eesti Päevalehes, et tal oleks Biodieseli firma keeruline müüa. "Mul on 2007. aastaks sõlmitud sellised õlitarnepingud, et firma müümine oleks väga raske," rääkis ta toona.

Margot Wallström

Helsingi börs tänavu Tallinnast ees

Vaatamata sellele, et Eesti majanduskasvu tempo on Soome omast umbes kolm korda kiirem, on Helsingi börs viimase poole aastaga investoreid rohkem rõõmustanud.

Lauri Matsulevits
lauri.matsulevits@aripaev.ee

Soome börsi aktsiaid kattev börsiindeks HEX on viimase kuue kuuga tõusnud 17%. Võrdluseks on näiteks Eesti börsifirmasid jälgiv Äripäeva indeks selle aja 4 protsenti miinuses.

Kõige hoogsamat tõusu on Soomes näidanud projekteerimise ja ehitusega tegelev Tekla, mille aktsia on tõusnud kuue kuuga üle 110%.

Madalad intressid teevad aktsiad atraktiivseks

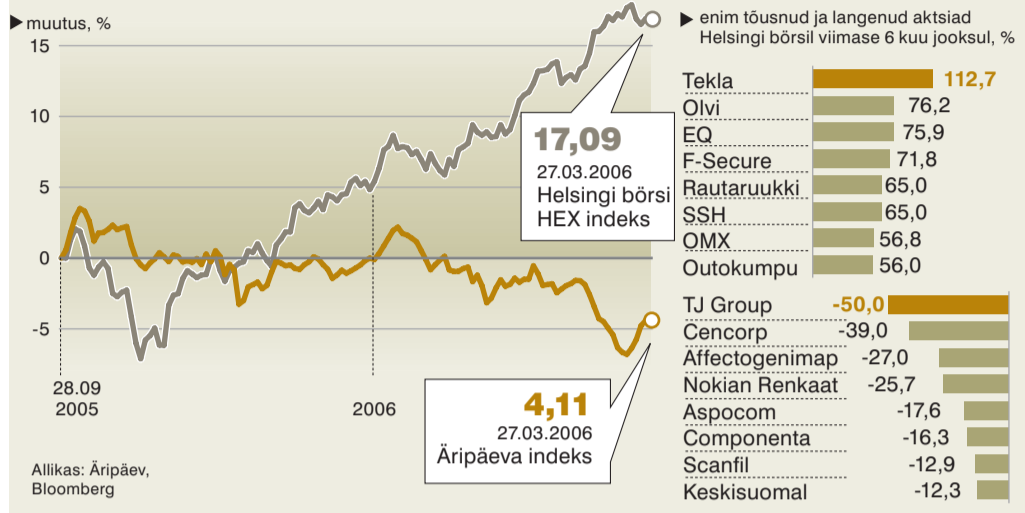
Helsingi börsifirmade tõusu taga on eeskätt soodsad makromajanduslikud tingimused. "Intressimäärad on madalad ning turu volatiilsus on samuti madal," rääkis FIM Securitiase analüütik Lauri Saarela. "See tähendab, et investori jaoks on ka riskid madalamad ning see on aktsiahindadesse üle kandunud." Kuna risk on madalam, võivad ka aktsiad olla suhtarvude põhjal Saarela sõnul kõrgemini hinnatud.

Kui Eestis võib viimasel ajal näha tendentsi, et Baltisuunalised fondid on oma raha siinselt turult välja viinud, siis Soomes on pigem vastupidi. Saarela sõnul toetavad turu nii erainvestorid kui ka suured fondid, millesse on viimasel ajal palju raha tulnud.

Juhul, kui intressimäärad ja riskitase jäävad praegusele tasemele ja majanduses mingeid negatiivseid üllatusi ei tule, peaks tugevus Soome aktsiaturul püsima veel vähemalt pool aastat.

"Aktsiad on muutunud at-

Tallinna börs on Helsingi kõrval stagnenud

Intressimäärad on madalad ning turu volatiilsus on samuti madal.

Lauri Saarela, FIM Securitiase analüütik

Eelistatakse suuremaid ja likviidsemaid turge, kust on võimalik negatiivse signaali korral hõlpsamini väljuda.

Matti Riikonen, Evli Banki peaanalüütik

raktiivseks investeerimisobjektiks ka mujal Lääne-Euroopas," sõnas Evli Banki peaanalüütik Matti Riikonen. Ka tema kinnitas, et nii kaua, kui intressid jäävad soodsateks, eelistatakse aktsiaid võlakirjadele.

See, et Tallinna börs on viimasel ajal võrreldes Helsingiga suhteliselt kehvasti liikunud, pole mingi ime. "Kuna viimaste aastate tõus on olnud väga kiire, siis leiavad investorid, et hinnatasemed ei saa jätkuvalt tõusta," ütles Riikonen. "Seega eelistatakse suuremaid ja lik-

viidsemaid turge, kust on võimalik negatiivse signaali korral hõlpsamini väljuda."

Pangandussektor on endiselt odav

Soomes on ennast teistega võrreldes eriti hästi näidanud tööstussektor ja energeetika. Saarela tõi näiteks Rautaruukki ja Fortumi. Ettevaatavalt on tema jaoks tugevamad eelkõige Nokia allhankijad ja pangad. "Pangandus kasvab kiiremini kui majandus keskmiselt ja praeguse intressikeskkonna

juures võiksid pangad olla kõrgemalt hinnatud," lausub ta. "Lisaks näeme me tõusuruumi Nokiale."

Peale turuliidri Nokia on suur mõju Helsingi börsiindeksile Soome paberitööstusel. Sellest valdkonnast on tulnud viimasel ajal olulisi uudiseid, mis on pannud ka aktsiad ning kogu turu soodsas suunas liikuma. Näiteks teatas paberitootja UPM ulatuslikest restruktureerimiskavadest, mis on mõjutanud positiivelt kogu metsatööstust. Mobiilioperaatorit Elisa, millel on suur osakaal indeksis, on saanud jällegi ülevõtmiskuuuljutud.

Samas hoiatas Riikonen, et ettevaatlik tuleks olla enim tõusnud aktsiatega, näiteks Rautaruukkiaga. Aga õige hetke tabamisega on raske. "Näiteks fondivalitsejatel, kelle edukust mõõdetakse iga kolme kuu tagant, on riskantne mitte tõusuga kaasa minna," seletas ta. Kui liiga vara tõusvatest aktsiatest väljuda, võib fond turu keskmisele alla jääda ja investorid viivad selle fondihalduri juurest oma raha minema. Seega tahab iga fondi juht olla tõusu ajal rongi peal ja see annab turule omakorda hoogu juurde.

The Financial Times: Google'i aktsia hind võib reedel kukkuda

Google'i aktsia võib kukkuda, kui selgub, et riskifondid, kes panustasid aktsia arvamisega S&P 500

gul võib Google'i aktsia seitsme protsendiline tõus tuleneda sellest, et aktsiat ostsid spe-

indeksis, ei leia indeksifondide näol piisavalt ostjaid.

Ajaleht The Financial Times kirjutas eile, et Google'i aktsia hind hüppas möödunud reedel pea seitse protsenti pärast seda, kui Standard & Poor's teatas, et aktsia arvatakse S&P 500 indeksi koosseisu. Koosseisu arvamine tähendab ühtlasi seda, et aktsiat peavad ostma indeksifondid, mis investeerimispanega Merrill Lynch analüütiku John Davi hinnangul tähendab Google'i puhul umbes 30 miljonit aktsiat.

Investeeringufirma Cantor Fitzgerald USA aktsiaturgude strateegi Marc Pado hinnat-

kulatiivsed riskifondid, kes loodavad reedel, mil Google'i aktsia arvatakse indeksisse, müüa need indeksifondidele. Indeksifondid ise aga võisid varem nn indeksi efekti vähendamiseks kasutada erinevaid võimalusi oma kulude minimeerimiseks ning seetõttu on neil tegelikult tol päeval ettevõtte aktsiaid vaja tunduvalt vähem, kui esialgu võis arvata.

Teisisõnu, riskifondid, kes soovivad kiiret kasumit, ning indeksifondid, kes soovivad indeksisse arvatud aktsiaid soetada võimalikult odavalt, hakkavad mängima omamoodi kassi-hiire mängu. **Tõnis Oja**

sõnumid

Playtech'i aktsiatega hakatakse tõenäoliselt täna kauplema

Playtech Estonia meediasuhete juhi Martin Leigeri sõnul hakatakse Playtech'i aktsiatega Londoni börsi alternatiivnimikirjas (AIM) kauplema täna või lähipevil.

Leiger rõhutas, et tegemist on ta enda ning mitte firma ametliku arvamusega ning nad ootavad hetkel kauplemise avanemise kohta samuti täpsemat teavet. Esialgu loodeti juba eile kauplemisega alustatada.

Londoni börsi veebilehel oli kirjas, et interneti online-kasiinodel tarkvara tootva Playtech'i aktsiatega hakatakse arvatavasti kauplema Londoni alternatiivnimikirjas 27. märtsil. **Äripäev**

AvtoVAZ avab uue tehase Venemaal tuleva aasta alguses

Vene autotootja AvtoVAZ avab uue tehase Venemaal Togliattis 2007. aasta alguses, vahendas BBN.

AvtoVAZ kaalub võimalust üle võtta mootorite tootmise tehase Tritec Brasiilias, kirjutas Peterburi ärileht Delovõi Peterburg.

Samas lisab leht, et plaan osta Tritec'i mootorite tootmise tehase ei ole sugugi veel kindel, kuna on liiga vara öelda, kas ülevõtmise annaks loodetud efekti. Hetkel ei ole firma teada andnud tõsiselt võetavaid allikaid, kuidas plaane finantseerida.

Norma jaoks on AvtoVAZ suuruselt teine klient. **Äripäev**

investori kalender

T 28. märts	statistikaamet – väliskaubandus, jaanuar
K 29. märts	Hennes & Mauritz – majandustulemused Vestas Wind – majandustulemused
N 30. märts	Nomura – majandustulemused
R 31. märts	statistikaamet – sisemajanduse koguprodukt, IV kvartal Best Buy – majandustulemused Delphi – majandustulemused Dole Food – majandustulemused

sõnumid

USA börsidel viimase seitsme aasta kiireim start

USA börsid on alustanud 2006. aastat viimase seitsme aasta kiireima tempoga, vahendas Bloomberg.

USA börside liikumisi laiahaardeliselt jälgiv Standard & Poor's 500 indeksi on kosunud 2006. aasta esimeses kvartalis 4,4%. Viimane kord tõusis indeks aasta esimeses kvartalis enam 1999. aastal, tõustes siis 4,7 protsenti.

Tõusu on vedanud telekomisektor (+15%), kuna loodetakse, et sektoris toimuv konsolideerumine aitab tulevikus parandada firmade kasumeid.

Riigi suurima telekomifirma AT&T aktsia on kosunud 12%. **Äripäev**

Ida-Euroopa suurima telekomifirma kasv peatus

Romet Kreek
romet.kreek@aripaev.ee

Ida-Euroopa suurim telekomifirma Vene Mobile TeleSystems (MTS) teenis 242,6 mln dollarilise neljanda kvartali kasumi, mis jäi ootustele alla.

Ettevõtte neljanda kvartali kasum kasvas 39 protsenti, mis on nelja aasta väikseim kasum kasv, vahendas Bloomberg.

Ettevõtte teenis 242,6 mln dollari (3,17 mld krooni) suuruse kvartalikasumi. Kasum tuli väiksem kui analüütikute oodatud 244 mln dollarit. Ettevõtte käive kasvas 23 protsenti, 1,33 mld dollarile.

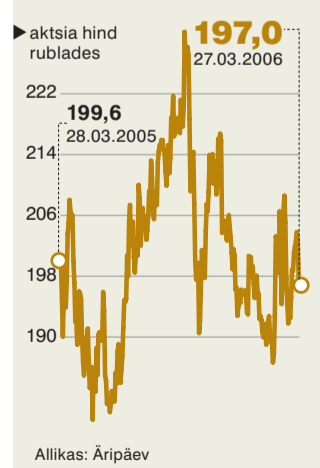
Mobile TeleSystems ja tema Vene rivaalid VimpelCom ja MegaFon on kasvatanud kasu-

meid tänu kaheksa aastat kestnud majandusbuumile, mis on muutnud mobiilsideteenused inimestele taskukohasemaks. 143 miljoni elanikuga Venemaal on 130 miljonit mobiiltelefoni kasutajat.

Eesti Telekomis suuromanikule TeliaSonera kuulub 43,8 protsenti Vene suuruselt kolmandast telekomifirmast MegaFon.

Mobile TeleSystemsi laienemine Venemaa vaesemates piirkondadesse ja Ukrainasse on vähendanud tulu kasutaja kohta. Vene kliendi keskmine kuarve vähenes neljandas kvartalis aastaga 35 protsenti, 7,3 dollarile (95,4 kroonile). Ukrainas kukkus sama näitaja 27 protsenti, 9,1 dollarile.

AASTAGA ON MTS VENE BÖRSIL VEIDI LANGENUD

Aastaga kasvas Mobile TeleSystemsi klientide arv 34,2 miljonilt 58,2 miljonile.

Ettevõtte maksab tõenäoliselt umbes 40 protsenti kasumist dividendideks.

aktiivsem aktsia

Eesti Telekom..... 5,41 mln krooni

indeksid

OMX Tallinn	650,88	0,31%
ÄP tööstusindeks	243,69	0,34%
Pensionindeks	138,33	0,07%
EPI 100	113,19	0,08%
EPI 75	127,68	-0,01%
EPI 50	146,48	0,09%

Dividend mõjub investoritele erinevalt

Möödunud reedel pärast turu sulgemist teatas Baltika, et maksab dividendideks 2 krooni aktsia kohta. Ehkki tegemist on ligi kolm korda suurema dividendimaksuga kui aasta eest, pole see hetkel aktsiat ostva investori jaoks määrav, kuna dividendimaks moodustab aktsia turuhinnast kõigest 0,9%.

Raivo Sormunen analüütik

Samas neile investoritele, kes Baltika aktsiat näiteks aastatel 2002–2004 endale soetasid võib praegune dividendimaks tähendada koguni 5,5–11protsendilist tootlust, võrreldes väärtuspaberisse investeeritud kapitaliga. Ka need, kes aktsiat täpselt kaksteist kuud tagasi 45 krooniga soetasid, peaks dividendidega rahul olema. Saavad nad ju 4,5% sissepandud rahast tagasi. Aktsiahinna tõusu kõrval on see kõik midugi kõõmes.

Samas tuleb lisada, et Baltika möödunud aastane dividendimaks (0,75 krooni aktsia kohta) oli investoritele märksa positiivsema kaaluga, kuna tegemist oli esimese dividendimaksuga üle mitme aasta ja raha investoritele jagamine oli toona selge märk, et ettevõtte on hakanud paremini minema.

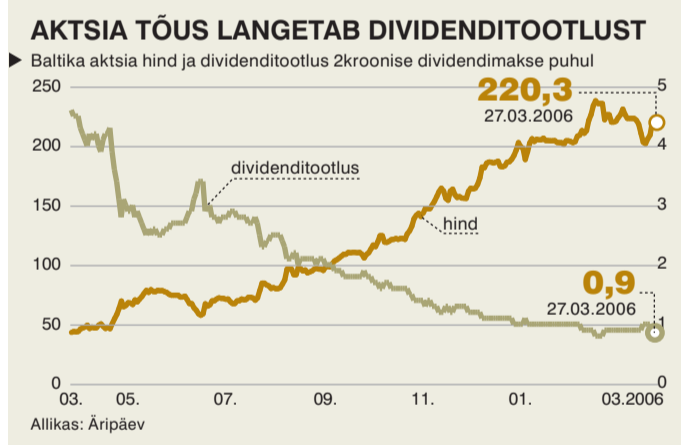
Baltika aktsia tõusis eile prak-

tiliselt väljahõisatud dividendimaks võrra (1,87 krooni), lõpetades 14,08 eurol (220,30 kroonil). Kui jätta kõrvale väheliikviidse Tallinna Farmaatsiatehase aktsia 9protsendine kukkumine, jäid kõigi Tallinna börsil noteeritud aktsiate liikumised eile protsendi sisse.

Ning ega ka 12 miljoni krooni suurune päeva kogukäivegi hõiskama aja. Tehinguid tehti eile enim Tallinki aktsiaga, mis sulgus 4,58 eurol (71,66 kroonil). Aktsia on liikunud praktiliselt 4,6 euro (71,97 krooni) ümber juba viimased poolteist kuud.

Möödunud nädalal teatas Tallink, et ostab kolm parvlaeva. Kuna Tallink ihub hammast ka Silja Line'ile, on turul hakatud muret tundma, kas laevanduskeskuse laienemine pole liialt agressiivne ning kas üleliigne riskivõtmise on ikka põhjendatud.

Samas ei maksa ajas ette rutata. Silja Line'i müügiotsustades alles käib ning palju Tallink sealt endale saab (kui üldse), ei ole teada.

Investeeringufondid

fond	kuupäev	ost	müük	NAV	riskiaste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) %			fondi maht	haldav ettevõtte
							12 kuud	3 aastat	5 aastat		
II PENSIONISAMBA FONDID											
ERGO Tuleviku Pensionifond	27.03	14,72	15,32	14,87	4,78	2,27	14,30	13,72	134 222 604	AS ERGO Varahaldus	
ERGO Rahulik Pensionifond	27.03	11,31	11,76	11,42	2,04	-0,95	2,33	3,70	36 946 793	AS ERGO Varahaldus	
Hansa Pensionifond K1	24.03	11,23	11,51	11,34	2,18	-1,56	0,44	2,73	190 821 950	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Pensionifond K2	24.03	12,82	13,14	12,95	2,99	0,31	8,10	8,57	935 359 752	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Pensionifond K3	24.03	14,94	15,32	15,09	5,24	2,17	16,71	15,16	1 629 436 289	AS Hansa Investeeringufondid	
Pf LHV Maailma aktsiad	27.03	15,19	15,49	15,34	6,61	4,71	23,11	16,43	138 607 805	LHV-Seesam Varahaldus	
Pf LHV Dünamised Völakirjad	27.03	11,89	12,13	12,01	1,81	0,50	4,07	4,71	17 449 683	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pension 25	26.03	12,40	12,66	12,53	3,03	1,29	8,02	6,37	67 365 747	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension 50	26.03	14,03	14,31	14,17	5,43	2,98	12,73	10,22	636 032 762	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension Intress	26.03	10,89	11,11	11,00	1,02	0,00	1,95	2,31	18 264 559	Sampo Baltic Asset Management	
Pf LHV Uued Turud	27.03	12,81	13,20	12,94	6,11	5,63	20,37	11,10	27 489 466	LHV-Seesam Varahaldus	
Pf LHV Tasakaalustatud Strateegia	27.03	11,76	12,12	11,88	3,20	2,77	11,24	6,14	26 515 326	LHV-Seesam Varahaldus	
Pf LHV Kvaliteetsed Völakirjad	27.03	11,29	11,51	11,40	1,46	1,46	4,20	3,10	11 746 190	LHV-Seesam Varahaldus	
SEB Ühispaniga Konservatiivne Pf	24.03	11,18	11,46	11,29	2,34	-1,16	0,67	3,22	227 926 636	SEB Ühispaniga Fondid	
SEB Ühispaniga Progressiivne Pf	24.03	14,78	15,15	14,93	7,21	3,57	18,28	13,62	1 172 507 415	SEB Ühispaniga Fondid	
III PENSIONISAMBA FONDID											
Hansa Pensionifond V1	24.03	17,84	18,29	18,02	3,52	1,18	10,55	12,43	10,38	87 068 841	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Pensionifond V2	24.03	14,48	14,85	14,63	3,39	2,11	11,10	10,92	100 922 388	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Pensionifond V3	24.03	18,28	18,74	18,46	6,40	3,87	11,10	14,67	146 783 579	AS Hansa Investeeringufondid	
LHV Täiendav Pensionifond	27.03	16,07	16,39	16,23	9,92	6,50	35,25	21,72	16 290 596	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pensionifond	26.03	16,24	16,56	16,40	5,79	4,26	17,39	12,74	29 729 427	Sampo Baltic Asset Management	
SEB Ühispaniga Tasakaalukas Pensionifond	24.03	16,47	16,80	16,63	5,74	3,09	15,17	13,18	11,10	85 049 728	SEB Ühispaniga Fondid
SEB Ühispaniga Aktiivne Pensionifond	24.03	14,25	14,54	14,39	0,00	8,10	39,48	-	-	39 855 504	SEB Ühispaniga Fondid
AVATUD INVESTEERIMISFONDID											
Hansa Balti Kasvufond	24.03	374,11	383,56	377,89	7,77	-6,00	1,85	19,86	17,12	511 222 718	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	24.03	183,04	187,66	184,89	15,66	7,78	29,53	-	-	2 033 057 658	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Venemaa Aktsiafond	24.03	1902,41	1950,45	1921,63	24,42	27,40	127,17	65,52	45,35	1 234 748 623	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Fondifond 30	24.03	100,56	103,10	101,58	0,89	-	-	-	-	91 925 748	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Fondifond 60	24.03	102,96	105,56	104,00	3,08	-	-	-	-	171 252 232	AS Hansa Investeeringufondid
Hansa Fondifond 100	24.03	106,10	108,78	107,17	5,84	-	-	-	-	138 749 558	AS Hansa Investeeringufondid
Sampo Balti G***	24.03	-	-	368,43	-9,65	8,69	31,24	24,45	-	639 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Mandatum Russia G***	24.03	-	-	2502,86	-23,03	111,07	-	-	-	2 800 700 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Nordea Euroland*	24.03	2,79	2,85	2,82	9,67	9,05	27,92	23,50	-	276 400 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Optima.fi*	24.03	0,27	0,28	0,28	3,92	2,62	11,38	8,80	1,20	474 900 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Euro Obligatsioonid*	24.03	0,28	0,28	0,28	2,77	-1,72	2,60	4,00	4,80	486 900 000	Nordea Rahastoyhtiö
Sampo Compass 25 G***	24.03	-	-	1222,58	-3,35	12,14	9,34	5,21	9 912 600 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass 50 G***	24.03	-	-	1250,32	-4,94	18,81	13,47	-	-	2 221 800 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo Compass 75 G***	24.03	-	-	1253,66	-7,64	27,40	18,04	-	-	1 366 600 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo Compass Equity G***	24.03	-	-	784,41	9,29	34,77	23,07	4,16	1 897 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass Liquidity G***	24.03	-	-	1272,91	-0,34	1,97	2,97	3,69	2 069 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo 2010 G***	24.03	-	-	1334,19	4,42	18,03	13,84	5,21	621 500 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo 2020 G***	24.03	-	-	1289,82	9,32	34,34	20,05	4,95	802 000 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo 2030 G***	24.03	-	-	1165,15	-	10,16	39,38	21,60	3,95	497 900 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo 2040 G***	24.03	-	-	1477,31	-	10,02	41,90	-	-	67 000 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo Uus Euroopa Fond	26.03	26,10	26,62	26,36	13,00	6,94	32,60	36,05	22,86	304 346 423	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Globaalne Kasvufond**	26.03	12,63	12,89	12,76	-	17,39	-	-	-	1 805 387	Sampo Baltic Asset Management
Trigon Keske- ja Ida-Euroopa Fond	27.03	233,81	242,12	237,37	12,58	2,45	27,65	34,20	-	1 650 565 651	Trigon Funds
Trigon Teise Laine Fond	27.03	172,74	178,88	175,37	-	13,52	26,01	-	-	1 237 374 639	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Väikeettevõtete Fond	27.03	114,96	119,04	116,71	6,98	-	-	-	-	849 175 006	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Top 10 Fond	27.03	99,08	102,60	100,59	-	-	-	-	-	112 912 886	Trigon Funds
SEB Kasvufond	24.03	6,98	7,12	7,05	18,69	13,66	54,19	40,87	34,28	766 890 037	SEB Ühispaniga Fondid
SEB Ühispaniga Fondifond	24.03	12,30	12,55	12,42	6,72	-	-	-	-	135 968 825	SEB Ühispaniga Fondid
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond	24.03	11,75	11,99	11,87	11,85	-	-	-	-	139 078 671	SEB Ühispaniga Fondid
VÖLAKIRJAFONDID											
Trigon Areneva Euroopa Völakirjafond	27.03	1224,70	1243,35	1243,35	1,11	-0,38	1,30	1,96	-	7 634 465	Trigon Funds
SEB Ühispaniga Völakirjafond	24.03	12,84	12,84	12,84	1,34	0,01	2,48	4,05	4,48	354 959 618	SEB Ühispaniga Fondid
Hansa Ida-Euroopa Völakirjafond*	24.03	9,56	9,61	9,56	-3,43	-	-	-	-	24 943 344	AS Hansa Investeeringufondid

RAHATURUFONDID	kr	tootlus (p.a.) %				fondi maht	haldav ettevõtte			
		1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud					
Hansa Intressifond	24.03	141,64	141,64	141,64	1,11	2,12	1,88	856 945 476	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Rahaturufond	24.03	-	-	1000,00	1,89	1,84	1,83	1 288 501 995	AS Hansa Investeeringufondid	
Sampo Likviidsusfond	27.03	-	-	1208,49	1,19	1,88	1,81	310 677 845	Sampo Baltic Asset Management	
SEB Ühispaniga Likviidsusfond	24.03	-	-	100,00	2,45	2,21	2,15	1,90	2 071 585 196	SEB Ühispaniga Fondid

* noteeringud ja fondide mahud eurodes;
 ** noteeringud ja fondide mahud USDdes;
 *** NAV tuhande osaku kohta eurodes;
 riskiaste – investeerimisfondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Maaklerifirmad

Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0941, faks 661 6038
Hansapank Liivalaia 8, Tallinn tel 613 1659, faks 613 1545
LHV Tartu mnt 2, Tallinn tel 680 0401, faks 680 0410
Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn tel 630 2104
SEB Eesti Ühispank Tornimäe 2, Tallinn tel 665 6622, faks 665 6802
SBM Pank Pärnu mnt 12, Tallinn tel 680 2500, faks 680 2501
Suprema Tartu mnt 2, Tallinn tel 640 5784, faks 640 5701

Fondivalitsejad

ERGO Varahaldus AS Lauteri 5, Tallinn, tel 667 9200, faks 667 9201
AS Hansa Investeeringufondid Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0336, faks 626 0636, e-post: fondid@hansa.ee
LHV-Seesam Varahaldus AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0435, faks 680 0402, e-post: vara@lhv.ee, koduleht: www.lhv.ee
Nordea Rahastoyhtiö Hobujaama 4, Tallinn 10 151, tel 628 3344
Sampo Baltic Asset Management Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2295, faks 630 2275, e-post: funds@sampopank.ee, koduleht: www.sampo.ee
Trigon Funds Pärnu mnt 15, Tallinn 10 141, tel 667 9208, faks 667 9221, e-post: fond@trigon.ee, koduleht: www.trigon.ee
SEB Ühispaniga Fondid Tornimäe 2, 15 010 Tallinn, tel 665 6565, faks 665 7122, e-post: fondid@seb.ee, koduleht: www.seb.ee

Tallinna börs

27.03.

		käive 12,39 mln kr					
alg	muutus	ost	müük	tehinguid	käive, kr	P/E suhe	div. akt. kohta
Baltika	0,86	220,30	220,62	20	773 114	18,2	0,75
Eesti Telekom	0,51	123,45	122,98	13	5 410 015	15,6	8,00
Harju Elekter	0,83	56,95	57,11	57,89	25 535	23,0	1,60*
Merko Ehitus	0,67	258,33	258,33	8	300 133	10,3	3,25
Norma	-	93,10	92,16	94,66	93 097	14,7	5*
Starman	-	57,89	57,89	3	153 125	33,1	-
Tallink	-0,22	71,66	71,66	40	3 175 406	19,9	-
Tin Kaubamaja	0,22	281,64	285,71	295,72	1 001 803	20,8	

indeksid

Dow Jones	11268,36	-0,10
Nasdaq	2317,39	0,20
Helsingi	9349,60	0,06
Stockholm	1058,76	-0,47
London	5989,30	-0,78
Frankfurt	5929,81	-0,73
Pariis	5172,28	-0,89
Tokyo	16650,10	0,54

indeksid päevalõpu seisuga, allikas Bloomberg

Maailma väärtpaperiturud

indeks	viimane	muutus eelmisest, %	52. nädala	
			kõrgeim	madalam
Ameerika				
Standard & Poors 500	1302,18	-0,06	1310,88	1136,15
Euroopa				
Oslo	443,53	0,34	445,75	262,53
Kopenhaagen	407,71	0,84	408,15	304,49
Madrid	1285,77	-0,70	1294,88	964,17
Milano	37875,00	-0,79	38790,00	30713,00
Amsterdam	470,72	-0,29	473,13	345,55
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssavi WIG	40040,49	0,96	40120,66	25466,48
Praha PX50	1539,70	0,08	1597,80	1055,30
Moskva RTS-Interfax	1428,69	0,59	1531,27	631,20
Riia	616,91	1,79	713,09	432,31
Vilnius	393,91	0,57	-	-
Balti indeks BALTIX	561,83	0,85	620,38	476,00
Aasia				
Hongkong Hang Seng	15815,87	0,63	15999,31	13337,44

indeksid päevalõpu seisuga, allikas Bloomberg

Ühinejate tugi küsitav

Möödunud reedel viimase viie aasta kõrgeima tasemeni tõusnud Euroopa börsid andsid eile kergelt järele, kuna investorites hakkasid tekitama muret tõusvad intressid ning kaaluti põhjalikumalt, kas ettevõtete ühinemislaine on piisav põhjus väärtpaperid veelgi kõrgemale kanda.

Langust vedasid kommunaalteenuste firmad, mis on laenukulude tõusule eriti avatud, vahendas uudisteagentuur Bloomberg. Sektori esindajad E.ON AG ja RWE AG taandusid pärastlõunaks vastavalt 1,2% ja 1%.

Kommunaalsektori üldindeks vajus 0,8%, olles nii eile kaheksateistkümneme Stoxx 600 indeksisse kuuluva sektori hulgas kõige viletsama liikumisega. Samas on tegemist sektoriga, mis ühinemisuiduste ja -kuulduste tõttu tõusnud käesoleva aasta kahe kuuga koguni 13%.

Euroopa aktsiaturu liikumist laiemalt jälgiv Dow Jones Stoxx 600 indeks langes 0,2% ja liikus 337,33 punktil. Indeks on tõusnud käesolevas kvartalis 8,8% ning õhus on suurim kvartalitõus pärast 2003. aasta viimast kvartalit.

Euroopa Keskpank tõstis 2. märtsil teist korda viimase kolme kuu jooksul baasintressimäära, tasemeni 2,50 protsenti. Panga ökonomist Otmar Issing ütles möödunud nädalal, et keskpang jälgib inflatsiooninäitajad valvsalt.

Ühinemisspekulatsioonideta ei saanud Euroopa ka eile. Suurbritannia ajaleht Business kirjutas nädalavahetusel, et pankade konsortsium võib elektroonikatootjale Thomson SA teha rohkem kui 5 miljardi eurose ülevõtmispakkumise. Thomson ise kuulujuttu ei kinnitanud. Küll aga oli Prantsuse firma aktsia eile pärastlõunul 7,1% plussis, tasemel 16,41 eurot. **Raivo Sormunen**

USA börsid

24.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Advanced Micro Device	36,13	3,97	14,08	42,70	58,3
AlG	67,43	0,40	49,91	71,09	18,1
Alcoa	29,83	1,05	22,28	32,20	19,4
Altria Group	72,94	0,26	62,70	78,68	14,1
Amazon.com	35,47	-0,59	30,60	50,00	-
Amgen	73,18	0,52	56,19	86,92	22,9
Apple Computer	59,96	-0,33	33,11	86,40	33,3
Bristol Myers Squibb	25,52	0,08	20,70	26,60	17,9
Caterpillar	75,50	-1,00	41,31	77,21	18,7
Chevron Corporation	57,57	1,66	49,81	65,98	8,8
Cisco Systems	21,36	-0,23	16,83	21,85	21,6
Citigroup	47,81	0,08	42,91	49,76	12,3
Coca-Cola	42,66	0,59	39,36	45,26	19,6
DaimlerChrysler	56,30	1,11	38,77	60,03	-
Dell	30,06	-0,92	28,60	41,99	19,2
Du Pont	42,55	-0,98	37,60	51,88	19,3
Eastman Kodak	29,19	-1,02	20,77	33,10	23,2
eBay	37,30	-0,16	30,78	47,86	43,4
Exxon Mobil	61,17	-0,13	52,78	65,96	11,4

FedEx	111,81	-1,05	76,81	116,00	19,9
Flextronics	10,27	0,88	8,97	14,37	14,7
Ford Motor	8,09	0,12	7,39	11,69	-
General Electric	33,95	-0,50	32,21	37,34	18,9
General Motors	22,65	2,95	18,33	37,70	-
Google	365,80	6,99	177,64	475,11	65,0
Hewlett-Packard	33,17	0,52	19,60	34,52	19,3
Home Depot	43,12	-1,58	34,56	43,98	15,7
IBM	83,36	0,19	71,85	91,76	15,6
Intel	19,60	-0,51	19,31	28,84	13,9
International Paper	34,43	0,47	26,97	37,92	29,7
JP Morgan Chase	42,10	0,14	32,92	42,43	14,3
JDS Uniphase	4,03	2,81	1,32	4,30	-
Johnson & Johnson	60,39	-0,69	56,65	69,99	17,3
Juniper Networks	19,25	1,05	16,98	27,65	26,4
Lucent Technologies	3,06	8,51	2,35	3,49	23,5
McDonalds	34,70	0,46	27,36	36,75	17,1
Merck	36,05	-0,41	25,50	36,65	14,1
Merrill Lynch	77,55	0,31	52,00	79,16	15,0

Microsoft	27,01	0,60	23,82	28,38	20,9
3M	76,80	0,04	69,71	86,59	17,9
Morgan Stanley	61,47	-0,16	47,66	62,38	12,5
Motorola	22,33	1,36	14,48	24,99	20,1
Novartis	55,70	0,45	45,63	56,90	-
Oracle	13,79	-0,07	11,25	14,51	17,7
PepsiCo	59,34	0,36	52,01	60,55	22,5
Pfizer	26,02	-0,54	20,27	29,21	12,9
Procter & Gamble	58,74	0,15	51,86	62,50	-
Prudential	76,18	-0,31	54,62	78,62	15,8
Starbucks	36,62	1,36	22,29	37,37	47,3
Sun Microsystems	4,97	2,05	3,42	5,00	-
Texas Instruments	30,89	1,45	22,51	34,95	21,9
Time Warner	17,00	-0,53	16,10	19,00	21,5
Wal-Mart Stores	48,19	-0,72	42,31	51,27	18,2
Walt Disney	27,45	-0,25	22,89	29,00	21,8
Wells Fargo	64,98	0,02	57,62	65,51	14,4
Verizon Communications	34,97	0,72	29,13	36,25	13,7
Yahoo!	31,77	-0,19	29,75	43,66	54,8

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Helsingi börs

27.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Comptel	1,71	-0,58	1,47	2,20	18,2
Elisa Comm	17,59	1,03	10,56	18,15	14,5
Elcoteg SE	16,95	-0,64	14,50	21,30	13,0
Elektrobit Group	2,29	0,88	1,82	2,83	15,6
Finnair	12,55	1,21	6,06	15,00	16,5
Fortum	19,93	-0,25	10,45	21,50	19,8
F-Secure	3,08	-3,14	1,64	3,48	70,8
Kemira	14,45	1,40	10,15	14,68	19,7
Metso	30,12	-1,79	13,22	32,00	18,9
Neste Oil	27,51	1,21	15,22	32,19	10,6
Nordea	10,39	0,78	7,25	10,46	-
Nokia	16,98	0,06	11,04	17,13	20,5
Outokumpu	17,03	0,18	9,63	17,35	-
Perios	6,53	1,24	5,90	9,67	41,3
Pohjola Yhtymä	14,24	0,28	9,12	14,34	8,6
PKC Group	12,02	-0,25	9,21	12,25	11,6
Sampo	17,50	-0,57	10,72	17,99	10,8
Stockmann	32,68	-0,49	24,89	36,86	22,5
Stonesoft	0,56	-1,75	0,44	0,69	-
Stora Enso	12,66	-1,40	10,05	13,58	-
Tietoator	31,06	-0,83	22,70	32,88	23,2
UPM Kymmene	19,63	-0,71	15,05	20,91	39,0

sulgemishinnad, EUR, allikas Bloomberg

Stockholmi börs

27.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
ABB	93,75	0,00	42,40	101,00	-
Autoliv	440,50	-1,89	305,00	451,00	-
Assa Abloy	138,50	0,00	89,25	146,50	19,4
AstraZeneca	397,00	-1,61	274,50	405,00	-
Electrolux	221,00	-0,45	141,00	225,00	36,5
Ericsson	30,00	-1,64	19,70	31,00	19,5
FöreningsSparbanken	215,50	0,70	163,50	226,00	9,7
Hennes & Mauritz	297,00	-1,00	239,50	306,00	26,6
Holmen	330,00	-1,35	188,50	336,00	22,3
Investor	141,50	-1,05	92,25	145,50	2,4
Sandvik	446,50	-0,67	266,00	451,00	18,1
Skandia	48,00	-1,03	33,30	54,25	-
Skanska	134,00	0,37	80,00	136,50	14,4
SKF	120,50	-1,23	68,50	123,00	15,9
SEB	189,00	-0,26	124,00	190,50	15,1
Securitas	151,50	-0,33	109,00	155,00	21,3
Svenska Handelsbanken	212,00	0,00	156,50	213,25	13,6
Tele2	95,50	-1,04	68,50	98,00	14,6
TeliaSonera	47,20	1,72	35,50	47,30	17,5

sulgemishinnad, SEK, allikas Bloomberg

Moskva kauplemissüsteem

27.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Jukos	0,88	0,00	0,50	2,22	-
Lukoil	82,20	1,05	31,60	87,00	11,2
Rostelekom	3,25	-1,52	1,97	3,78	15,3
Surgutneftegaz	1,49	3,47	0,66	1,62	15,9
UES	0,66	0,92	0,28	0,78	23,5

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Londoni börs

27.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Barclays	674,00	-1,46	513,00	687,50	12,4
BHP Billiton	1015,50	-0,59	1075,00	617,00	13,5
British Airways	355,75	-0,21	234,25	379,00	10,2
BP	661,00	-1,12	516,00	693,00	10,8
BT	230,00	-0,76	195,75	237,00	12,2
HSBC Holdings	959,36	-0,72	821,50	998,00	12,3
Lloyds TSB	563,00	-1,05	435,25	583,00	12,5
Marks & Spencer	566,08	-0,87	318,00	580,00	23,5
Reuters	400,75	-0,37	346,00	467,75	24,6
Rio Tinto	2832,00	-0,56	2954,23	1509,42	13,9
Royal Bank of Scotland	1849,00	-0,96	1515,00	1952,00	10,0
Royal Dutch Shell	1839,00	-0,05	1597,45	2046,00	-
Unilever	577,50	-1,79	491,50	613,50	16,5

sulgemishinnad, Gbp, allikas Bloomberg

Frankfurdi börs

27.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	

EURIBOR	27.03.2006	1 kuu	2,638
	2,906	2 kuud	2,682
		3 kuud	2,745
6 kuud	27.09.2005	6 kuud	2,906
	2,184	9 kuud	3,026
		12 kuud	3,119

Eesti Pank 27.03.

valuuta	tähis	EEK
Araabia ÜE dirham	AED	3,53881000
Aserbaidžani manat	AZN	14,24460000
Austraalia dollar	AUD	9,15724000
Bulgaaria lev	BGN	7,99890000
Euro	EUR	15,64660000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,62022000
Hongkongi dollar	HKD	1,67515000
Horvaatia kuna	HRK	2,13437000
IMF arveldusühik	SDR	18,72810000
India ruupia	INR	0,29101600
Indoneesia ruupia	IDR	0,00143706
Islandi kroon	ISK	0,17779000
Jaapani jeen	JPY	0,11128100
Kanada dollar	CAD	11,10910000
Kasahstani tenge	KZT	0,10158800
Korea won	KRW	0,01332260
Kõrgõzstani somm	KGS	0,31417500
Küprose nael	CYP	27,18730000
Leedu lilt	LTL	4,53157000
LAVi rand	ZAR	2,07014000
Läti lilt	LVL	22,47850000
Malta liir	MTL	36,44370000
Moldova leu	MDL	0,99756400

Norra kroon	NOK	1,96296000
Poola zlot	PLN	4,01887000
Ruusi kroon	SEK	1,67357000
Rumeenia leu	RON	4,46559000
Singapuri dollar	SGD	8,03276000
Slovakkia kroon	SKK	0,41687700
Sloveenia talaar	SIT	0,06530950
Suurbritannia nael	GBP	22,71440000
Šveitsi frank	CHF	9,94279000
Taani kroon	DKK	2,09672000
Tai baht	THB	0,33388700
Taiwani dollar	TWD	0,39909800
Tšehhi kroon	CZK	0,54561600
Türgi liir	TRY	9,67851000
Ukraina grivna	UAH	2,56740000
Ungari forint	HUF	0,05926060
USA dollar	USD	12,99820000
Usbekistani somm	UZS	0,01076260
Uus-Meremaa dollar	NZD	7,87172000
Valgevene uus rubla	BYR	0,00604287
Venemaa rubla	RUB	0,46797400
Kuld (EEK/oz)	XAU	7305,97000000

Börsikaubad 27.03.

Kütused Rotterdami sadamates (CIF)

	USD/t
Nafta*	63,34
Kerge kütteõli	573,5-575,5
Masuut	299-303
Bensiin	625-629
Diiseli	587,5-589,5

Väärismetallid

	USD tr.oz
Kuld	565,00
Höbe	10,8950
Plaatina	1059,00
Pallaadium	338,00

Värvilised metallid

	ühik	ost	müük
Alumiinium	USD/t	2479,0	2480,0
Nikkel	USD/t	15060,0	15065,0
Plii	USD/t	1228,0	1229,0
Tina	USD/t	8040,0	8050,0
Tsink	USD/t	2541,5	2542,0
Vask	USD/t	5260,5	5261,0

Kohv

	Arabica (USc)/LB	Robusta (USD/t)
1 LB = 453,59 g	1110,00	
LIFFE, CSCE		

Suhkur

valge suhkur (USD/t)	453,50
toorsuhkur (USc/LB)	17,18
LIFFE, CSCE	
Allikas: Bloomberg	

Vase hind käis ära ajaloo kõrgtasemel

Vase hind tõusis eile hommikul ajaloo kõrgeima tasemeni, kuna börside poolt jälgitavad metalli laovarude näitajad on jätkuvalt kahaneemas, kirjutas uudisteagentuur Bloomberg.

Londoni metallibörsi ning New Yorgi ja Shanghai toorainebörside poolt jälgitavate vase laovarude maht langes möödunud nädalal ligi 8% võrra ning püsis viimase seitsme nädala madalaimal tasemel.

Vasetonni hind tõusis Londoni metallibörsil eile hommikul 5280 dollarini. Pärastlõunal andis hind mõnevõrra järele, liikudes 5225 dollaril.

USA suurim pank Citigroup Inc tõstis eile nii vase, nikli kui ka alumiiniumi käesoleva aasta keskmist hinnasihiti. Analiisi kohaselt võiks vasetonni

keskmise hind püsida käesoleval aastal 4079 dollaril tonnist, mida on 16% varasemast prognoosist enam.

Eile teatati samas, et maailma suurim vasetarbija Hiina importis veebruaris riiki 50% vähem vaske ja metallisulameid kui aasta eest. Tegemist oli juba viienda järjestikuse kuulangusega.

“Vase hinnad välisturgudel on kallimad kui kohalikul turul ning see tähendab impordijatele kaotust,” ütles Minmetals Nonferrous Metalsi maakler Yang Liang. “Kasvatootmine Hiina sulatustehastes tähendab samuti, et riik pole niivõrd enam impordist sõltuv.”

Hiina tootis möödunud kuul 237100 tonni vaske, mida on 32% enam kui aasta eest.

Raivo Sormunen

Põhivaluutade kursid 27.03.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	12,9253	13,0438	15,6232	15,6701	1,6671	1,6840
Parex Bank	12,9603	13,0513	15,6466	15,6466	1,6679	1,6779

SULARAHA

Tallinna Äripank	12,9339	13,0563	15,5800	15,6800	1,6638	1,6848
------------------	---------	---------	---------	---------	--------	--------

Allikas: pangad, kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 27.03.

	RUB		LTL		LVL	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	0,4633	0,4692	4,5056	4,5557	22,3547	22,6064
Parex Bank	0,4657	0,4704	4,5181	4,5453	22,4120	22,5470

SULARAHA

Tallinna Äripank	0,4649	0,4768
------------------	--------	--------

Arvelduskonto ja reservhoiuse intressid

Nordea Pank EEK, EUR, % päevasaldolt	klient		
	hõbeklient	kuld klient	arvelduskonto, eraisikud
kuni 50 000 EEK	0,15	0,30	0,60
50 000-250 000 EEK	0,25	0,50	1,00
üle 250 000 EEK	0,45	0,85	1,70
reservhoiuse, eraisikud			
kuni 50 000 EEK/kuni 3196 EUR	1,65/1,70	1,95/2,00	2,25/2,30
50 000-250 000 EEK/3196-15 978 EUR	1,75/1,80	2,05/2,10	2,35/2,40
üle 250 000 EEK/üle 15 978 EUR	1,85/1,90	2,15/2,20	2,45/2,50

Allikas: pangad

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %			tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	minimaalne püsijääk	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa		
Sampo Pank	0,25	0,25**	-	2,15	2,30	2,35	2,45	2,55	2,60	2,60	1000/5000(4)		
Sampo Pank(3)	0,30	-	-	2,25	2,35	2,40	2,50	2,60	2,70	2,70	1000/5000(4)		
Krediidipank	-	0,30	-	2,40	2,45	2,50	2,65	2,80	3,00	3,10	1000/3000(4)		
SEB Eesti Ühispank	0,20	0,25	-	2,30	2,33	2,36	2,45	2,55	2,75	2,78	2000*		
Hansapank	0,20	-	-	2,25	2,35	2,45	2,35	2,45	2,65	2,65	3000		
Tallinna Äripank	-	0,20	-	2,00	2,00	2,10	2,30	2,40	2,65	2,70	1000		
Tallinna Äripank(3)	-	0,20	-	2,35	2,40	2,45	2,55	2,60	3,05	3,10	100 000		
Nordea Pank	-	-	-	2,38	2,40	2,45	2,65	2,80	3,00	3,00	5000 EEK		
Parex Pank	-	-	-	2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	3,00	-		
SBM Pank	0,25	0,30	-	2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK		

pank	tähtajaline hoius %, USD					tähtajaline hoius %, EUR				
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud
Sampo Pank	4,25	4,30	4,45	4,55	4,60	2,25	2,35	2,40	2,50	2,60
Krediidipank	4,45	4,50	4,55	4,70	4,85	2,40	2,45	2,50	2,65	2,80
SEB Eesti Ühispank	4,25	4,30	4,35	4,50	4,65	2,30	2,33	2,36	2,45	2,55
Hansapank	-	4,40	4,55	4,67	4,80	2,25	2,35	2,45	2,65	2,65
Tallinna Äripank	4,35	4,40	4,50	4,60	4,65	2,20	2,25	2,30	2,40	2,50
Nordea Pank	4,34	4,41	4,49	4,58	4,65	2,38	2,40	2,45	2,65	2,80
Parex Pank	4,40	4,45	4,50	4,75	4,85	2,50	2,55	2,65	2,70	2,75
SBM Pank	3,85	3,95	4,00	4,40	4,55	2,35	2,40	2,50	2,55	2,65

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 24 999 EEK ** juriidiline isik (3) personaalpankunduse klientidele (4) kontoris

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 27.03.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Nordea Pank						
spot	13,0287	13,0316	15,6455	15,6475	1,6600	1,6614
1 nädal	13,0225	13,0261	15,6447	15,6476	1,6602	1,6617
1 kuu	13,0063	13,0122	15,6443	15,6500	1,6611	1,6629
3 kuud	12,9617	12,9726	15,6436	15,6556	1,6625	1,6650
6 kuud	12,8937	12,9136	15,6411	15,6646	1,6641	1,6679
9 kuud	12,8328	12,8607	15,6424	15,6764	1,6656	1,6706
12 kuud	12,7809	12,8103	15,6416	15,6864	1,6673	1,6726

Allikas: pangad

Kontaktandmed

SEB Eesti Ühispank – Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
Hansapank – Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0310, faks 631 0410
Eesti Krediidipank – Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
Tallinna Äripank – Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank – Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201 e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
Sampo Pank – Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
SBM Pank – Pärnu mnt 12, Tallinn 10158 tel 680 2500, faks 680 2501
Parex Pank – Rootsikrantsi 2, Tallinn 10119 tel 611 0200, faks 611 0244, parex@parex.ee

Семинар на русском языке

Как востребовать долги: что должен знать предприниматель?

Цель семинара: вооружить участников знаниями и умениями в вопросах востребования долгов

Семинар пройдет 25.04. 2006г. в конференц-центре отеля Radisson SAS по адресу: Рявала пст. 3, Таллинн

Модератор - Надежда Тармак, финансовый директор Printall AS
 Культура платежа и поведение плательщиков в Эстонии
 Ивар Таммемяэ, директор Intrum Justitia AS

Как предотвратить возникновение долгов?
 Алар Ягер, заместитель директора Krediidiinfo AS

Как получить долг от должника?
 Анна Мохров, директор Coface Estonia Credit Management Services AS
 Как сохранить хорошие отношения с клиентом и репутацию фирмы при востребовании долгов?
 Арег Арутюнян, председатель правления AruTech Grupp OÜ

Как выбрать оптимальную стратегию востребования долга?
 Наталия Иванова, член правления Datagate OÜ
 Возможности должника по защите своих прав, начиная с договора и заканчивая банкротством
 Константин Котивненко, присяжный адвокат Sorainen Law Offices Group OÜ

ÄP семинар вене keeles
 Mida peab ettevõtja teadma võlgade sissenõudmisest?
 Seminar toimub 25. aprillil 2006 hotellis Radisson SAS Tallinnas.

Käsitletavad teemad:
 Milline on maksekäitumine ja maksekultuur Eestis? Kuidas ennetada võlgade teket? Kuidas võlglaselt võlga kätte saada? Kuidas säilitada kliendisuhe ja ettevõtte hea maine võlgu sisse nõudes? Millised on võlgnike õigused ja kohustused?

Seminaripäevakava www.aripaev.ee/seminar

Registreerudes hiljemalt 19. aprillil, on seminaril osalemise hind 1950 krooni (km-ga 2301).
 Seminari täishind on 2600 krooni (km-ga 3068). Mitme osaleja korraga registreerimisel ühest maksaettevõttest kehtib soodustus 10%.
 Registreerimine ja info telefonil 667 0237 (Kersti Leppiksaar), www.aripaev.ee/seminar/

Условия регистрации: стоимость участия в семинаре для зарегистрировавшихся до 19.04 включительно составляет 1950 крон (с НДС - 2301 крон), а для зарегистрировавшихся позже - 2600 крон (с НДС - 3068 крон). В случае одновременной регистрации нескольких участников от одного плательщика, предоставляется скидка 10%. Дополнительная информация и регистрация по тел. 667 0237 или на сайте www.aripaev.ee/seminar/

Программа семинара: www.vedomosti.ee

Aega, mil
reklamkastid
seisaksid tüh-
jalt, veel niipea
karta pole vaja.
Foto: Indrek Susi

Headel aegadel panustatakse ka turundusse võimsamalt

Ettevõtte ei jäta müügikäivate kasvul turunduskulutusi unarusse, vaid vastupidiselt panustavad aega, kui pidu ükskord läbi saab.

Eda-Liis Kann
eda-liis.kann@aripaev.ee

Ehitusmaterjalide müügi tegeleva ASI Silbet müügiesindaja Andres Lõhmuse sõnul tuleb täna valmistada selleks ajaks, kui pidu läbi saab. "Kui ehitusmaterjalide müügi tänase seisuga järgi võib nii Eestis, Lätis kui ka Peterburis öelda, et turunduse vallas ei pruugi suurt midagi teha. Müügi mahud järjest kasvavad," rääkis Lõhmus, kelle sõnul on tegelikult asjad vastupidi.

"Tuleb mõelda pikemalt ette – ühel päeval saab pidu läbi ja siis toimetavad kindlalt edasi need, kelle tooted ja brändid on turul kindlalt kinnistunud."

Silbeti turunduskulud kasvavad 2006. aastal oluliselt nii

jae- kui ka lõpptarbija püüdmiseks. Minnakse suuremalt välja Tallinna ja Riia ehitusmessidele, lisandub Peterburi mess.

A. Le Coq Tartu Õlletehas jäi möödunud aasta turunduskulutustega rahule ning kavatses ka tänava suunata 5% käibest turunduskuludeks. Kokku suurenevad turunduskulud 15% ja seda eelkõige erinevate meediavalikute tõttu.

Ka City Renault' müügi ja turundusdirektori Henrik Raave sõnul suurenevad tänavaused turunduskulud korrelatsiooniga ettevõtte käibega. Turunduskulud moodustavad 2% ettevõtte käibest.

Möödunud aastal vaid 50 000 krooni turundusele kulutanud ehituslikke kuivseid tootev Läti ettevõtte SIA Sakret kavatses tänava suunata turundusse 1,3 miljoni krooni.

ÕU Sakret juhataja Aivar Valge sõnul alustati Eesti turul eelmise aasta alguses ja seetõttu turundamisega kuigivõrd tegeleda ei jõutudki. "Muid tegemisi oli piisavalt

palju," nentis ta. Eelmisel aastal jõudis Sakret osaleda Ehitusmessil ja üllitada vaid ühe tasulise artikli.

Turunduseelarve täpne jagunemine pole Valge sõnul veel selge – osa raha läheb välireklaami, osa raadioreklaami, osa trükistesse, osa üritusturundusse, osa PRI.

Ka Mayeri Industries plaanib turunduskulude kasvu hoida võrdset käibe kasvuga. Ettevõtte turundusjuhi Enel Kolgi sõnul kasvab turunduseelarve 20%. "Põhilise mahu oma turunduseelarvest suuname, nagu ka varasematel aastatel hinnakampaaniatele, presentatsioonidele ja toodete eriväljapanekutele," lisas Kolk.

Samas möödunud aasta turunduskuludega mitte rahulolev AS Paljassaare Kalatööstus plaanib tänava turunduskulusid vastupidiselt vähendada. Tänavu kulutab kalatööstus turundamisele pisut enam kui ühe protsendi käibest.

Turunduskulude vähendamist põhjendas kalatööstuse juhataja esimees Mauno Lepik sellega, et mullu toodi tu-

„Tuleb mõelda pikemalt ette – ühel päeval saab pidu läbi ja siis toimetavad kindlalt edasi need, kelle tooted ja brändid on turul kindlalt kinnistunud.“

Andres Lõhmus,
ASI Silbet müügiesindaja

rule rekordiliselt 15 uudistoodet, sel aastal aga kümme.

Media House'i arendusjuhi Hanno Kindeli sõnul on ettevõtete turunduskulude kasv tingitud osalt ka reklaami hinnakirja muutustest. Hinnakirjad tõusid TNS Emori andmetel 2006. aastal väga üldistatult keskmisena teles umbes 20%, välimeedias 15%, ajakirjades 10%, ajalehtedes 7% ja raadios 5%.

reklaamileid

N Pank – teine tulemine

Ardi Hundt

Ööklubi kõrvaltänavas. Turvamehed kui tigidad bokserid, aga sa oled level'il, sul on ju Märk – ja päeval juhtus kõige imelikum asi, see naine mootorrattal, kelle pilk teadis sinu tulevikku. Ja tegelikult see ei olegi ööklubi, see on uks uude dimensiooni, kus tavaliisest noorest kutist saab tautavalgustusega siseringimeeste klubi uusim liige.

Hollywood kohtub Maarjamaa müügistrateegiaga, teame teame. Aga ei vingu, sest vingumine on liiga tavaline. Palju huvitavam ja tegelikult ka ausam on öelda, et tulemus ei ole üldse kehv. Siinpool Liivimaad, kus mõni aeg tagasi kõige rohkem "noor" ja "underground" oli kokakoola, on selline stiil kõva samm edasi – ja see on vaat, et esimene kord, kus asi on lõpuni välja mängitud. Teostusse on kaasatud noored ja teravad pliitsid, muuvi kannatab konkurentsi ning kanalid on puha popikad, internet ja flash ja interaktiiv.

Mina olen noor, ja mina söön seda, järelikult töötab. NPNK ilusa ja radikaalse

N Panga teine kampaania.

„N Panga kampaaniasse on kaasatud noored ning kanalid on puha popikad, internet ja flash.“

pealispinna all on küll natuke liiga selgelt aimata HP korporatiivse rahamasina kontuure, aga see on lihtsalt väike Eesti fenomen. Ja üldse, mis sellest, las noored teevad kunsti, keegi peab kogu selle ilu eest maksma ka. Kui ma midagi sassi ei aja ja oleme tõesti püüdnud sellise reklaami poole, kus tulemus peab plahvatama keset sihtgruppi, siis vähemalt teostuse poolest on NPNK kohale jõudnud.

3. mail ilmub
Koolituse eri
Reklaamipinna broneerimine
18. aprillini
Reklaamimüügi projektijuht
Külli Kruusandi
kylli.kruusandi@aripaev.ee
telefon 667 0089, 52 44 160,
faks 667 0200

REKLAAMRIIDEID MÜTSID
www.aure.ee
tel. 6 311 248

käsiraamatu
AUTOR ANNAB NÕU

Eva Metsaots

"Raamatupidamise käsiraamatu" peatoimetaja, BDO Eesti juhtivkonsultant

Kinnisvara võib raamatupidamises kajastada erinevates väärtustes

Ettevõtja ei tea alati, et seaduse nõudeid järgides võib sama kinnisvara raamatupidamises kajastada erinevates väärtustes. Äriühing otsustab, kas tema kinnisvara tuleb kajastada põhi- või kinnisvarainvesteeringuna. Omatarbeks kasutatav vara, nt tootmis- või büroopind, on kinnisvara. Edasimüügiks või renditulu saamiseks soetatud vara on kinnisvarainvesteering. Tootmises kasutatavat kinnisvara kajastatakse raamatupidamises põhivarana ja see hinnatakse ümber vaid erijuhtudel. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumus või õiglases väärtuses. Vara soetusmaksumus on vara omandamise hind, mis ajas ei muutu. Õiglase

väärtus on turuhind, mis võib ajas kiiresti muutuda. Valitud meetodit ei saa põhjusest vahetada ja sama põhimõtet peab eranditeta järgima kõigi sarnaste varade korral. Õiglases väärtuses kajastatud vara väärtuse muutumine kajastatakse tulu või kuluna kasumiaruandes. Kasum tekib, kui kinnisvara on omandatud soodsalt. Vara suurenenud õiglase väärtus ja tekkinud kasum annavad kolmandale osalisele positiivse signaali ja ka nii tekkinud kasumit võib dividendideks jaotada. "Rikastumine" võib tekkida, kuigi on muutunud vaid hindamismeetod ja kassapõhist rahavoogu ei tekkinud.

Kui turuhind langeb, kajastatakse õiglase väärtuse muutus kahjumina. Vara kasutuseesmärgist nähtub, kas objekt on kinnisvara või kinnisvarainvesteering. Ettevõtja otsustab, kas selle väärtust kajastada soetusmaksumus või turuhinnas.

Aprillikuus ilmuvad

- Töösuhete käsiraamat
- Väliskaubanduse käsiraamatu 8. lisa
- Riigihanke käsiraamatu 20. lisa
- Raamatupidamise käsiraamatu 24. lisa

www.aripaev.ee/kasiraamat

Rahvusvaheline kaubatransport
AATOMIK-TRANSPORT OÜ
tel 551 5111
ray@aatomik.com

sõnumid

Muutub Muuga tollipunkti asukoht

Alates 1. aprillist hakkab piiritollivormistus toimuma Muuga tollipunktis aadressil Põhjaranna tee 1, Maardu (vabatsiooni pääs A), vahendab maksu- ja tolliamet.

Klientidel palutakse arvestada antud muudatusega. Maksu- ja tolliamet teeb kõik endast sõltuva kiireks ja efektiivseks klienditeeninduseks. **Äripäev**

Michelinil uued suverehvid

Märtsi alguses tutvustas Michelin kolme uut suverehvi – Michelin Primacy HP, BFGoodrich Profiler 2 ja Kleber Hydraxer.

Uusi rehve müüakse Balti riikides alates käesoleva aasta veebruarist.

Võrreldes eelkäijatega, ise-loomustab uusi rehve suurem turvalisus, mis on saavutatud tänu paremale haarduvusele, lühemale pidurdusmaale, mida on vähendatud kuni 8 protsenti, ja vesiliu ohu vähendamisele. Michelin toodab lisaks autodele rehve muuhulgas ka lennukitele. **Äripäev**

koolitus

INCOTERMS 2000 – VÄLISKAUBANDUSE ALUSNORM

- aeg: 20. aprill 2006
- asukoht: Sütiste tee 21
- sihtrühm: turundusjuhid, ekspordijuhid, ostujuhid, juristid, ekspediitorid, finantsistid, logistikud.
- teemad: Omandatakse kaasaegse väliskaubanduse alusnormi kasutusloogika. Incotermsi abil saab lihtsalt ja selgelt fikseerida poolte kohustused lepingu täitmisel. Tundes Incotermsi, suudetakse pidada efektiivseid läbirääkimisi ja sõlmida täiuslikke ekspordilepinguid. Opitakse tarneklauslite praktilisi kasutusvõtteid. Combiterms – kuidas ja millal seda kasutada?

lektor: Tiit Tammemägi

hind: 2200 kr + km 18%
lisainfo: www.emiewt.ee

Logistikasüsteemi ümberkorraldamine on tänaseks toonud Rakvere lihakombinaadile (RLK) märgatava kulude kokkuhoiu ja aidanud kaasa ettevõtte väärtuse kasvule.

Kristo Kiviorg
kristo.kiviorg@aripaev.ee

Põhjused, miks otsustati kuni 2003. aastani toimunud logistikasüsteem kahe aasta jooksul ringi vahetada, võib jagada kolmeks.

Esiteks sooviti saavutada kulude kokkuvõtteid, teiseks oluliseks eesmärgiks oli vähendada laovarusi. Kolmas taotlus oli soov kiirendada kauba liikumist kliendini.

Probleemiks oli ka, et Tallinna, Tartu ja Pärnu vahel laod tellisid kaupa sisse prognoosidele tuginedes, mis tingis ebaühtlased laosaldod. Tihti tuli ette olukordi, kus ühes laos oli kaupa üle, samal ajal kui teises oli puudu.

Tooted, mida ei suudetud realiseerimisajal maha müüa, oli vaja alla hinnata või utiliseerida.

Samuti oli probleemiks aeglane infoliikumine peakontori ja vaheladude vahel, nõudes olulist rahalist kaotust "paberimajanduse" näol.

Lisaks olid vajalikud suhteliselt suured investeeringud vaheladude vastavusse viimiseks veterinaararsti nõuetele.

Tehtud ümberkorralduse täpsem kirjeldus ja analüüs selle mõjust ettevõtte väärtusele on välja toodud Äripäeva Logistikakäsiraamatu veebruarikuus ilmunud täienduses.

Arvutuste kohaselt kasvab läbiviidud reformi tulemusena Rakvere lihakombinaadi väärtus kolmeaastase perioodi jooksul ligikaudu 4,8 miljonit krooni. Uurimistööst viis läbi Balti Logistika OÜ arenduskonsultant Magnus Lepasalu. Väidetavalt on tegu ainu sellisel teemal läbi viidud uurimisega.

Vaata ka 29.03.2006 Logistika kuukirja.

Kuus sammu viisid neljandikulise kokkuhoiuni

► Rakvere lihakombinaadi logistika ümberkorraldamine vahemikul 2002-2003

RAHAVOOGUDE ANALÜÜSI EI TEHTUD

Põhjalikku strateegilist planeerimist ja rahavoogude analüüsi otsuse vastuvõtmisele ei eelnenud. Tugineti loogilistele järeldustele ja lihtsamatele kalkulatsioonidele. Võeti kokku vaheladude summaarsed kulud ja nende likvideerimisest tekkivad lisakulud ning võrreldi neid Rakvere lao võimsuse suurendamise ja uute transpordiringide kuludega. Leiti, et kokkuvõtteid võib ulatuda kuni kolmandikuni.

eeltöö

LIKVIDEERITI LAOD PÄRNUS

Esimesena likvideeriti märtsis 2002 vahelad Pärnus ja Tartus. Samas müüdi maha ka senine masinapark. Ladude sulgemisega kaasnesid täiendavad kulud töötajate lahkumishüvitiste maksmiseks, kolimisteks ning ümberkorraldusteks.

KAOTATI VAHELADU TALLINNAS

Teise etapina kaotati vaheladu Tallinnas, kuna Pärnus ja Tartus oli sama protsess kulgenud edukalt, eesmärgiga saavutada kulude kokkuvõtteid vaheladude ülalpidamiskulude ja tööliste palgakulude ning laovarude arvelt.

ORIENTEERUTI ÜMBER OTSEVEOLE

Orienteeruti ümber otseveole. Sõlmiti transporditeenuse sisseostuleping, mille kohaselt kandub risk pärast kauba autosse laadimist üle transpordifirmale. Seega vähendas RLK oma riske.

MASINAPARK MÜÜDI MAHA

Müüdi maha autopark ning hakati vedu, taara- ja sularahakäitlemist hõlmavat transporditeenust sisse ostma. Nõudluse vähenemise korral on võimalik loobuda mõnest vedusid tegevast autost.

SUURENDATI KESKLAO VÕIMSUST

Suurendati Rakveres paikneva kesklaos võimsust ning koostati uued transpordiringid, orienteerudes ümber otseveole (Rakvere kesklaos otse kliendini). Rakverre võeti tööle uusi töötajaid ning laiendati komplekteerimisala. Kerkis esile probleem – valmistoodangu ladu ei jõudnud kaupu õigeaegselt komplekteerida.

HULGIMÜÜJAJD EI KASUTATUD

RLK juhtkond kaalus ka võimalust anda hulgimüüjate hallata väikekliendid, kellele kauba komplekteerimine on tülikas ja aeganõudev, kuid seda siiski ei tehtud. Kõikide klientide varustamine käib ka praegu RLK kaudu.

VÄHENESID KULUD

Reformide tulemusel vähenes ettevõtte logistikasegmenndis töötavate inimeste arv ligi 42% ehk senise 87 töötaja asemel leidis rakenduse 50 töötajat. Logistikakulud vähenesid 20%.

Allikas: RLK, Magnus Lepasalu

Väärtuse kasv on tähtis

Täpsustades võib öelda, et toodud uurimuse mõtte ei ole kirjeldada toimunud muutust, vaid analüüsida selle mõju ettevõtte väärtuse kasvule.

Ettevõtte väärtuse kasv ei tähenda tingimata kasumi suurenemist, kulude vähenemist, vaid näitab, kui palju ettevõtte omanike rikkust kasvatab arvustades maha nende nõutava tulunormi. Uurimus oli katse minna natuke süg-

Magnus Lepasalu
Balti Logistika OÜ arenduskonsultant

vamale, kuigi teema iseendast on keeruline.

Toodud kalkulatsioonide eripära seisneb selles, et keegi pole varem lähemalt uurinud, kuidas on võimalik logistikaprotseduure ümberkorraldades kasvatada ettevõtte väärtust.

Oluline kokkuvõtte

Rakvere Lihakombinaadis tehti enne otsuse langetamist mõned abistavad arvutused, kus ühelt poolt hinnati ladude funktsioneerimise, teiselt poolt täiendava transpordi kulu.

Selle tulemusena leidsime, et ladude kaotamisega on võimalik kulubaasi vähendada. Põhjus eelkõige selles, et Eestis rahvastikutihedus on madal ja vahemaad ei ole väga suured, et teostada kogu logistika Rakverest.

Siim Kallast
ASI Rakvere Lihakombinaat finantsdirektor

Peale ümberkorraldust vähenes logistikakulu ligikaudu 20%.

Tänasega tulemust võrrelda ei saa, kuna transporditeenus on viimasel ajal pidevalt kallinenud nii tööjõukulude kui ka kütuse hindade tõusu tõttu.

LAADUR

Eesti näitusestend transiidi- ja logistikamessil TransRussia 2006. Kokku oli Eestist väljas ligikaudu 50 ettevõtet.

Foto: Illimar Paul

Eesti firmade transiidipirukas kerkib

Tallinna Sadama ja Eesti Raudtee poolt 20. märtsil hotellis Renaissance korraldatud Eesti tutvustaval seminar-vas-tuvõtul osales üle 150 inimese, vahendas Äripäevale Eesti Logistikauhing juhatuse liige Ilmar Paul.

Pauli sõnul avab Venemaa täiendava lõunasuunalise Eestit läbiva transiidikoridori läbi oma territooriumi, mis võimaldab Eesti ettevõtetel tein-da transiiditulu täiendavalt 300 miljonit aastas.

Venemaa transpordiministeerium informeeris Eestit sellest, et raudteetariife tõstetakse lähiaastatel vaid suundadel, mis suunduvad ainult Venemaa enda sadamatesse.

Eesmärgiks on seatud ühtlustada Venemaa raudteetariifid nii välis- kui ka Venemaa sadamatesse suunduvatel raudteedel, vahendas Paul.

20.–23. märtsil toimus Moskvast Olümpia spordikompleksi 11. rahvusvaheline transpordi ja logistikamess ning konverents TransRussia 2006.

Messil olid esindatud enam kui 350 ettevõtet 22st riigist. Esmakordselt oli Eesti esindatud riiklikul tasemel. Enam kui saja liikmega delegatsiooni juhtis majandus- ja kommunikatsiooniminister Edgar Savisaar.

98 m² ühisstendi kasutas peaaegu 50 ühisettevõtet.

Äripäev

Tumedat värvi D-Max jätab väliselt suursuguse mulje.

Fotod: Julia-Maria Linna

Salong on lihtsa ülesehitusega ning praktiliste lahendustega. Midagi ülepingutatut seal ei leia.

Pole midagi paremat kui sõber Maxiga jahilkäik

Kaua läks aega aga asja sai. Kuigi D-Max vürab meie teedel juba mõnda aega õnnestus Äripäeval masinat testida alles möödunud nädalal.

Mõni aeg tagasi lugesin ajakirjast "Eesti Jahimees" Chevrolet Silveradost, kui suurepärasest metsas müdramise masinast. Jah, Silverado on vägev, aga kas ainuke masin metsa- ja jahimehele?

Leidsin ühe veel, nimelt D-Maxi. Ironikud kindlasti muigavad habemesse: sa võrdled Silveradot ja D-Maxi, üks on teisest pea kaks korda kallim. Ei võrdle, tõi lihtsalt paralleeli, vahendades oma esmast emotsiooni, esimest mõtet, mis pähe tuli. Tarkade arvates on esimene mõte alati kõige õigem.

Millega on meil siis D-Maxi puhul tegemist?

Lihtsalt väljendades, kui Silveradoga võiksid sõita Eesti Põlevkivi juhatuse esimees Mati Jostov ja miks mitte näiteks poliitik Tiit Tammsaar,

Kristo Kiviorg
toimetaja

siis Isuzu D-Max oleks kindlasti kontimööda ka samade huvidega, aga veidi hinnatundlikumale inimesele, on ju hinnavahe umbkaudu 300 000 krooni. Kindlasti on D-Max masin, mis sobib linnasõiduks ja mööda maanteed sõitmiseks, aga ka küla- ja metsateedel ulukite jälgede ajamiseks. Egas midu D-Maxiga Dakari rallil ei võistelda.

Testsõidul kasutusel olnud kolmeliitrine automaatkäigukastiga turbodiisel oma pere-meest hätta ei jätnud. Enesetapjate maanteel Tallinna ja Tartu vahel igatahes probleeme ei tekkinud; tõsi, möödasõidu alustamisel oli kiirendus veidi uimane, kuid see on automaatkastidele suhteliselt tüüpiline. Kurvides käitub D-Max korralikult, tunnet, et

ISUZU D-MAX LS INTERCOOLER

► tehnilised andmed

- Mootor: 3,0 TD
- Võimsus: 96 kW
- Pöörde moment NM/p/min: 294/2000
- Kütusekulu: linnas: 11,6 l/100 km maanteel: 8,7 l/100 km keskmine: 9,8 l/100 km
- Haagise lubatud mass: 3000 kg
- Hind: 419 000 kr

Allikas: Isuzu

gugi suur kütuserövel ja seda ka mitte just kõige ökonoomsemat sõidustiili har-rastades.

Kui millegagi norida, siis vahest ehk selle kallal, et juhiistme kõrgust ei olnud võimalik reguleerida ning pikematel sõitudel polnud paremat kätt kusagile toetada, aga need on tõesti pisiasjad. D-Max on ideaalne sõiduk väikeettevõtte juhile, kes ei pea paljaks teha ka mõningaid füüsilisi töid, näiteks väiksemas koguses kauba-vedu.

Samas passib D-Max ka väikeettevõtte juhi esindusautoks. Võib spekuloida, kas Max on tarbesõiduk või mitte. Vastaksin sellele, et nii ja naa. D-Maxiga võib minna nii metsa kui ka maavane-ma vastuvõtule. Sõltuvalt kabiini suuruselt ja tehnilisest varustusest on D-Maxi võimalik muretseda hinnavahe-mikus 249 000 kuni 419 000 krooni.

suurel kiirusel kurvist välja võiks lennata, ei teki. Sõidu ajal proovisin armatuurilual ka erinevaid nuppe näppida, kontrollimaks, kas selliseks tegevuseks peab ennast rooli taga kuhugi poole koogutama või mitte. Ei pidanud.

Üllatas seegi, et vaatamata oma kogukale kerele (kolm tonni ikkagi) ei ole D-Max su-

Jüri

TEHNOPARK

www.jyritehnopark.ee

Uus multifunktsionaalne lao- ja tootmishoone

1970 m² hoone on projekteeritud võimalusega seda jagada 1-3 ettevõtte vahel.
1 korrus: 1543 m² laopinda ja töötajate sots. ruumid.
2 korrus: kontoriruumid üldpindalaga 300m².
 Hoone on kaks trepiahalli ja 6 laadimisust. Vaba kõrgus 8m. Hoone paikneb 4550 m² krundil. Parkimine 22 autole. Lisaks veoautode manööverusplats.

Kodu Grupp AS
 Narva mnt 53, 10152 Tallinn
 tel +372 627 7566, fax +372 627 7565
 gsm +372 501 7121
 kodu@kodugrupp.ee

ALKOMEETER, ET OLLA KINDEL

Rovico Büroo OÜ

on Äriregistri andmeil ainus firma Eestis, kelle jaoks on **alkomeetrite ja narkotestrite import, müük ja hooldus** põhitegevuseks. Soovitame ainult EV ja EL nõuetele vastavaid kvaliteetseid alkomeetreid, mis on spetsialistide poolt kõrgelt hinnatud:

- Profiseade Alcoscan6000+ (kuni 4 promilli)
- Politseialkomeeter Alcotector (eestikeelne).

Lähem info ja mudelitega tutvumine: Tallinn, Mustamäe tee 59 tel 651 5070

www.alkomeeter.com

www.narkotester.ee

• Et Töötavishoiu- ja Tööohutuse Seadus käsib ettevõtte juhil kõrvaldada tööl alkoholihoobes töötaja, on alkomeetri ost aktsepteeritav ka raamatupidamise jaoks.

EAML-i poolt soovitatavad mudelid.

www.forklift.ee

KAHVILTÕSTUKID

- müük, rent, ost
- hooldus
- remont
- varuosad
- lisaseadmed
- transport
- konsultatsioonid

tel 50 90 770

asume Tartus Ringtee 43e

Linde
laotõstukid

**MÜÜK
RENT
HOOLDUS
VARUOSAD**

Ametlik esindaja Eestis
BALTI TEHNIKA
Ehitajate tee 107a, 13514 Tallinn
Tel 651 1320, 504 1590 • Faks 651 1312
www.baltiteh.ee • e-post baltiteh@baltiteh.ee

KLEYN TRUCKS

www.kleyn.com

info Eestis
OÜ Topline
 kleyn@neti.ee
 50 86 816

Iga päev 1700 pakkumist

sadulveokid • furgoonid • haagised • poolhaagised • eritehnika • traktorid • bussid • pakibussid •

Hansapanga väikefinantseerimise osakond, mille ülesandeks on juhtida ja koordineerida Hansapanga krediitkaartide, järelmaksu jt tarbimiskrediidi toodete arendus- ja müügitgevust,

otsib täiendavalt oma meeskonda

KOOSTÖÖPARTNERITE HALDURIT,

kes aitab Eesti suurematel jaemüügi-ettevõtetel oma eesmärgi saavutada järelmaksutoodete müügi abil.

Halduri peamised tööülesanded on:

- koostööpartneritega suhete loomine, hoidmine ja arendamine;
- ettevõtetes järelmaksualaste äriühingute ja turundustegevuse analüüs ning koostöö ühiste (reklaami)kampaaniate väljatöötamine;
- püstitatud eesmärkide saavutamiseks ettevõtetele vajaliku müügitoe korraldamine.

Tulevaselt meeskonnaliikmelt ootame:

- eelnevat töökogemust suurklientidega suhete loomise ja hoidmise valdkonnas;
- majandus- või turundusalast kõrgharidust või selle omandamist, soovi oma teadmisi pidevalt täiendada;
- täpsust, analüüsivõimet ja kontseptsiooni loomise oskust;
- head argumenteerimise ja läbirääkimise oskust, avatud suhtlemist ning koostöövalmidust;
- initsiatiivikust, iseseisvust, kõrgete eesmärkide võtmise julgust;
- head eneseväljendusoskust eesti ja vene keeles.

Omal poolt pakume:

- aktiivset suhtlemist ja mitmekülgset koostööd partnerite- võtete juhtidega;
- väljakutseid oma ala arvamusi liidrite kõrval;
- motiveerivat kompensatsioonipaketti tulemustele orienteeritud keskkonnas.

Konkursil osalemiseks palume Sul hiljemalt 2. aprillil täita halduri konkursi personaliankeet Hansapanga kodulehel www.hansa.ee > Tule tööle > Vabad töökohad > Käimasolevad konkursid > VF koostööpartnerite haldur (Tallinn).

www.hansa.ee

Wihuri Oy is a Finnish international trade and industry conglomerate. Wihuri's four divisions are Daily Goods wholesale, Packaging, Technical Trade and Specialty Products and Services. The net sales of the Group is about 1,55 billion Euros and the Group employs about 4 600 persons. www.wihuri.com

Wihuri's Technical Trade Division offers an all-inclusive supply of globally renowned technical products from tools to machine tools, construction and municipal machines, lift trucks and engines. The business units that make up Technical Trade are Witraktor, Autola, Machine Tools and Vilakone.

Wihuri has also operation in each Baltic country. Wihuri's subsidiaries Wihuri AS in Estonia, SIA Witraktor in Latvia and UAB Witraktor in Lithuania comprise Technical trade's businesses in the Baltic countries. The companies specialize in the sale and service of Caterpillar's Cat equipment and power systems, Bitelli paving machines, Wille municipal machines, repair shop machines and hand tools.

Due to continuous growth and development Wihuri Baltic is looking for a

CONTROLLER OF BALTIC OPERATIONS

You will have the overall responsibility for the finance administration, bookkeeping, accounting and reporting in the Baltic States.

You will report to Wihuri's Technical Trade Division Financial Director in Vantaa, Finland and work in close cooperation with accounting personnel in Finland, Latvia and Lithuania. Your office is located in Tallinn.

The successful candidate:

- has an academic or college-level training
- has experience from finance/accounting systems
- SAP knowledge is an advantage
- is capable of independent working, problem solving and decision making
- is systematic and well-balanced
- has good communication and negotiation skills
- is ready for frequent travelling
- has good command of English, Russian and Estonian languages

In return we offer:

- challenging and success-oriented working environment
- good personal development opportunities
- motivating compensation package

Please send your application letter and CV in English, with reference „Wihuri“ by the 31st of March, 2006 to MPS Eesti OÜ, Kreutzvaldi 12, 10124 Tallinn or by fax 683 0351, e-mail: mpe.eesti@mpe.ee. MPS Eesti consultant Anna Tammerik, 683 0350.

Meie kliendiks on rahvusvaheline tootmiskontsern, mille eelmise aasta käive oli 2,5 miljardit eurot ning mis annab üle maailma tööd rohkem kui 20 000 töötajale. Oma valdkonnas maailmas juhtival positsioonil olev kontsern on ka selle valdkonna kõige kasumlikum ettevõtte maailmas. Kontserni Euroopa-peakorter asub Taanis ning kontrollib 20 tootmisüksust Euroopa erinevates riikides.

Kontserni Eesti tütarettevõttes töötab üle 600 inimese ning selle prognoositav käive 2006. aastal on 35 miljonit eurot. Jätke oma organisatsiooni arendamist ning otsime seepärast

Finantsjuhti

Finantsjuhi peamiseks ülesanneteks on tootmistegevuse analüüsimine, arendus-ettepanekute tegemine ning tootmise efektiivistamiseks vajalike muutuste elluviimine. Olete juhtrühma liige koos tegevdirektori, logistikajuhi ning tootmisjuhiga.

Tähtsate ülesannete hulgas on ka kontserni finantspoliitika adapteerimine ja rakendamine Eestis, vastutamine üldise müügi- ning tootmisüksuse finantsalase koostöö, eelarvestamise, kontrolli ja aruandluse eest. Te arendate ja juhite ka ettevõtte finantsosakonda ning olete osaliselt kaasatud riskijuhtimisse.

Meie uus finantsjuht on sihikindel ja aktiivne heade analüütiliste võimete ja esinemisõppusega professionaal. Teie tugevusteks on võime näha ettevõtet tervikuna, oskus motiveerida ja mõjutada inimesi, suutlikkus vastu võtta otsuseid, lojaalsus, orienteeritus tulemustele ning soov ettevõtte arengusse oma panus anda. Te peaksite edukalt töötama nii meeskonnas kui ka individuaalselt.

Edukas kandidaat:

- Räägib hästi eesti ja inglise keelt
- Omab kõrgharidust, soovitatavalt rahandus- või majandusalast
- Omab soovitatavalt projektijuhtimise ja finantsanalüüsi kogemust

Tootmisega seonduva tarkvara kasutamise kogemus annab kandideerimisel eelise.

Me pakume väljakutset töötada juhatuse liikme staatuses edukas rahvusvahelises firmas, head kompensatsioonipaketti ning ametiautot. Tulevikus on võimalik teha karjääri kontserni teistes ettevõtetes.

Kandideerimiseks palume saata oma CV ja avaldus koos palgasooviga inglise keeles märgusõnaga "Finantsjuht" hiljemalt 7. aprilliks 2006 e-maili aadressil tallinn.ee@mercuriurval.com, postiaadressil Mercuri Urval, Liivalaia 13/15, 10118 Tallinn või faksil 667 1521. Täiendavat informatsiooni annab telefonil 667 1520 Mercuri Urvali konsultant Tarmo Mürsepp.

Mercuri Urval

Kuulutame välja konkursi

FINANTSAUDITI NOOREMKONSULTANTIDE JA KONSULTANTIDE

PricewaterhouseCoopers on maailma suurim finantsauditi, maksu- ja juhtimiskonsultatsiooni teenuseid pakkuv organisatsioon.

Eestis tegutsenud 14 aasta jooksul olemasoleva ja juhtivaks ettevõtteks.

leidmiseks, kelle tööülesanneteks on meeskonnatööna klientide konsulteerimine ja auditi läbiviimine äritegevuse analüüsi ja hindamise teel.

SOBIVALT KANDIDAADILT EELDAME

- kõrgharidust või lähiajal selle omandamist
- häid baastadmisi finants- ja juhtimisarvestuses ning raamatupidamises
- loogilise mõtlemise ja analüüsivõimet
- head suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust
- positiivset ellusuhtumist ja head pingetaluvust
- väga head inglise keele oskust

Auditi konsultandi kandidaadilt eeldame lisaks eelnevat töökogemust ning sellel põhinevat võimet haarata terviklikult ettevõtte äriprotsesse ja nendega kaasnevaid riske.

OMALT POOLT PAKUME

- parimat professionaalse arengu keskkonda
- tulevikus karjäärivalikuid PwC esindustes üle maailma
- saavutustele vastavat tunnustust ja tasu
- meeldivat ja toetavat töökeskkonda

KONKURSIST OSAVÕTUKS

palume täita avalduse vormi meie internetiportaalis www.pwc.ee. Täiendavat teavet konkursi kohta annab Merili Aunapuu e-posti aadressil tallinn@ee.pwc.com või telefonil 6141 800.

Kandideerimise periood kestab 7. aprillini (k.a.).

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Kalatöötlemisega tegelev ettevõtte
Sratfil AS võtab konkursi korras tööle

müügidirektori

Põhiülesanded on:

- ettevõtte müügistrateegia kujundamine ja selle realiseerimine
- müügiorganisatsiooni töö juhtimine ja korraldamine
- osalemine tootearenduses ja hinnastrateegia väljatöötamisel

Nõudmised kandidaadile:

- väga hea suhtlemis- ja läbirääkimisoskus
- soovitatav töökogemus toiduainete müügi valdkonnas
- planeerimis- ja analüüsivõime
- väga hea eesti, inglise ja vene keele oskus

Ettevõtte pakub:

- eneseteostuse võimalusi
- kaasaegset töökeskkonda
- konkurentsivõimelist palka

Asukoht: Tallinn

CV palume saata hiljemalt
10. aprilliks
aadressil
Lesta 14, 13516
Tallinn või
e-posti aadressil
spratfil@spratfil.ee
Info tel
673 7330

Majandusleht Äripäev võtab
konkursi korras tööle reklaamiosakonda

projektijuhi

Pane ennast proovile ja tule reklaami müüma,

kui oled

- hea suhtleja
- loova mõtlemisega
- kohusetundlik

kui tahad

- palju tööd teha ja hästi teenida

Kasuks tuleb

- eelnev müügi alane koolitus

Pakume

- koolitust
- võimalust õppida ja areneda juhtivas majanduslehes

Sooviavaldus ja CV
palume saata
hiljemalt
31. märtsiks
aadressil
Pärnu mnt 105,
19094 Tallinn
või
malle.heerde@
aripaev.ee
või
ethel.reier@
aripaev.ee

Reusner AS on sajandite taha ulatava ajalooga trükkikoda.
Täna sel päeval oleme kiirelt arenev ettevõtte ca 180 töötajaga,
kelle toodangust üle poole moodustab eksport.

Otsime professionaalseid ja positiivse ellusuhtumisega meeskonnaliikmeid
järgmistele ametikohtadele:

Eesti ja Batikumi Regiooni juht Kesk-Euroopa Regiooni juht

Vastutusala:

- regiooni müügi võrgu loomine
- kliendisuhete arendamine
- tugimeeskonna juhtimine
- projektide haldamise korraldamine

Meie ootused kandidaadile:

- eelnev müügi- või juhtimisalane töökogemus
- eesti, vene ja inglise keele oskus (sõltuvalt regioonist)
- ambitsioonikas ja soov areneda koos ettevõttega
- valmisolek tööühendusteks

Kasuks tuleb:

- juhulubade olemasolu
- trükkialane töökogemus

Pakume:

- tööd meeskonnas, kus väärtustatakse töötajat ja tema panust
- töötulemustest sõltuvat tulemuspalka
- koolitus- ja arenemisvõimalusi
- ametiauto kasutamise võimalust

Sooviavaldus ja CV saata hiljemalt 10. aprilliks e-posti aadressile: info@reusner.ee
Lisainfo telefonil 6115 530 ja www.reusner.ee

Äripäeva rubriigitoeimetus keskendub temaatilistele
rubriikidele ja eriväljaannetele. Rubriigitoeimetus koostab
9 rubriiki ja Puhkepäeva.

Seoses töömahu suurenemisega vajame

logistika valdkonna toimetajat

Toimetaja põhiülesanded on:

- toimetada transpordirubriiki ja eriväljaandeid
- kirjutada artikleid erinevatesse Äripäeva väljaannetesse
- osaleda Äripäeva Kirjastuse erakorralistes ja uutest projektides

Hea toimetaja:

- hoiab end kursis logistikas toimuvaga nii Eestis kui maailmas
- peab loomulikuks iseseisvust ja initsiatiivikust
- on kohusetundlik ja süsteemne
- omab algteadmisi ajakirjanikutööst või on need valmis omandama
- tuleb toime ingliskeelse tööalase suhtlemisega

Toimetaja saab Äripäevas töötades:

mitmekesise ajakirjanikutöö kogemuse, teostada oma ideid, moodsa töökeskkonna ja
toetava meeskonna, koolitusi, võimaluse töötada osaliselt kodubüroos

Kandideerimiseks
palun saada oma
avaldus ja CV
hiljemalt
7. aprilliks aadressil
malle.heerde@
aripaev.ee.
Märgusõnaks
"Logistika
toimetaja".

www.aripaev.ee/seminar

Äripäeva praktiline loeng

"Olulist puhkuse-, palga- ning töö- ja puhkeaja seadusest"

27.04.2006 Pirita TOP SPA
konverentsikeskuses.

Loengu eesmärk on anda
ülevaade puhkuse-, palga-
ning töö- ja puhkeaja seadus-
est. Lektoriks on Heli Raidve
Tööõigusabi ASi juht
Heli Raidve.

Loengu sihtgrupp on personalijuhid ja
-töötajad, juristid, raamatupidajad,
ettevõtete juhid ja juhiabid jt. töösuhete
korraldamisega tegelevad spetsialistid.

Loengu hind enne 20.04.2006 registreerumist 2320
krooni (km-ga 2738 krooni). Hiljem registreerujatele
2900 krooni (km-ga 3422 krooni).

Mitme osaleja registreerumisel ühest maksja-
ettevõttest kehtib soodustus 10%. Info telefonil
6670 237 või 6670 114.

www.aripaev.ee/seminar

Äripäev

Loengul käsitletakse järgmisi teemasid:

1. Puhkuse seadus

- puhkuseõigus
- kollektiivpuhkus
- puhkuse andmine, kui ajakava jäi koostamata
- puhkuse vormistamine
- puhkust takistavad asjaolud
- puhkuse katkestamine
- puhkusetasu arvutamine ja maksmine

2. Töölepingu seadus

- puhkusel oleva isiku asendajaga töölepingu sõlmimise võimalus
- tähtajalise lepinguga töötavate isikute võrdse kohtlemise nõue
- tähtajalise lepingu sõlmimine suviseks hooajatoodeks
- tähtajaline leping puhkusel oleva töötaja asendamiseks
- tähtajaline leping tööde mahu ajutisel suurenemisel
- tähtajalise lepingu lõpetamine
- suuline tööleping ja selle lõpetamine
- puhkusel oleva isiku tööülesannete jagamine teiste töötajate vahel

3. Töö- ja puhkeaja seadus

- tööajajärg
- osaline tööaeg
- ületunnitöö
- tööajajärgi muutmine suveperioodiks
- vahetustega töötamine ja vahetustevaheline puhkeaja
- õhtu- ja öötöö
- töö puhkepäeval

4. Palgaseadus

- palgatingimused
- palgatingimuste muutmine suveperioodiks
- tasustamine, kui töötaja asendab puhkusel olijat

Kõigi teemade juures näited töövaidlusorganite praktikast ning soovitusid vigade vältimiseks. Osalejad saavad mahuka loengukausta.

AS PepsiCo Eesti on rahvusvahelise PepsiCo korporatsiooni tütarfirma Eestis. Me oleme Eestis turuliidrid müües edukaid soolaste suupistete brände - Lay's, Lay's Appetite ja Cheetos. Meie edu põhineb oma töötajate, klientide ja toodete väärtustamisel.

Pakume tööd

VÕTMEKLIENTIDE MÜÜGIJUHI

Tööpiirkonnaks Eesti. Kontor Tallinnas või Tartus.

Töö sisuks on:

- turu-, kliendi- ja tarbijaandmete analüüsimine
- võtmeklientide jaoks lühi- ja pikaajaliste müügiplaanide koostamine ning nende elluviimine
- turundusplaanide koostamine ja kliendiga kooskõlastamine
- heade kliendisuhete arendamine
- alluvate töö korraldamine ja nende arendamine

Sobiv kandidaat on kõrgharidusega, valdab eesti ja inglise kõne ning kirjaeelt (vene keelt suhtlustasandil). Töös on vaja tunda arvutit (Powerpoint, Excel) ja omada juhiluba. Ootame kandideerima kõrge saavutusvajadusega ja heade suhtlemisvõimustega inimesi.

Kasuks tuleb varasem kogemus müügi-, marketingi- või kaubandustöös.

Pakume head palka, erialast väljaõpet, ametiautot ning tööd noores ja energilises kollektiivis.

Konkureerimine läbi JOB.EE keskkonna kuni 31. märts 2006a. CV võite saata ka e-maili aadressile tartu@areserv.ee, märgusõna "Pepsico". Konsultant Merike Sarapuu.

Tööpakkumine internetis **JOB.EE**

Ülemaailmselt tegutseva maineka ja eduka korporatsiooni (FMCG) Baltikumi tütarfirma

võtab tööle

MÜÜGIJUHI (Eesti)

kelle vastutusalas on müügitegevuse planeerimine ja eesmärkide saavutamine 10-liikmelise müügi-meeskonna juhtimise, arendamise ja motiveerimise kaudu.

Ametikohal on oluline tegevuse, tulemuste ja turusituatsiooni analüüs ja vormikohane aruandlus.

Kandidaadilt eeldame kõrgharidust, arvestatavat müügijuhtimise kogemust (soovitavalt FMCG valdkonnas), head suulise ja kirjaliku inglise keele ning vene kõnekeele oskust. Vajalik on hea arvutitundmine (MS Excel, PowerPoint) ja kehtivate autojuhilubade olemasolu.

Sobiv kandidaat on sihikindel ja tulemusele orienteeritud, hea analüütilise mõtlemisega ning võimeline töötama efektiivselt nii iseseisvalt kui meeskonnas.

Töökoht asub Tallinnas või Tartus ja ametikoht eeldab suurt liikuvust.

Firma pakub vastutusriskast tööd kõrge organisatsioonikultuuriga rahvusvahelises ettevõttes, ametiautot ja töötulemustest sõltuvat väärikat motivatsioonipaketti.

Konkureerimine läbi JOB.EE keskkonna kuni 31. märts 2006.a. CV võite saata ka e-maili aadressile tartu@areserv.ee, märgusõna "Müügijuht". Konsultant Merike Sarapuu.

Tööpakkumine internetis **JOB.EE**

Tule ja liitu keskkonnasõbraliku kõrgtehnoloogia tootmisega!
Seoses laienemisega võtab ABB elektrimasinate tehas Jüris tööle

töödejuhatajaid (tuulegeneraatorite valmistamine)

kelle tööülesanded on tootmistööde operatiivne juhtimine, tööde teostamise tähtaegadest ja kvaliteedist kinnipidamise jälgimine, töö käigus tekkivate küsimuste lahendamine, tööks vajaliku tööjõuressursi olemasolu jälgimine ja planeerimine, dokumentide vormistamine ja pidev täpne aruandlus.

Kandidaadilt eeldame inimeste ja protsesside juhtimise kogemust, planeerimis- ja analüüsioskust, arvuti kasutamise oskust ning autojuhiluba olemasolu. Kandidaat peab olema hea tehnilise taibuga, hea suhtleja, kõrge pingetaluvusega, võimeline juhtima ca 30 alluvat, lojaalne, valmis meeskonnatöök ja vahetustes töötamiseks.

Kasuks tuleb tehniline ja/või majandusala erivõime või kõrgharidus ning inglise ja soome keele oskus.

Pakume huvitavat ja vastutusriskast tööd rahvusvahelises firmas, kaasaegset töökeskkonda, enesetäiendamise võimalust, järjepidevust ning kindlat sissetulekut.

Lisainformatsioon telefonil 680 1705 või 56 801 705, tootmisjuht Kaarel Variksaar

Sooviavaldus ja CV koos palgasooviga saata hiljemalt 14.04.2006 Jüri elektrimasinate tehase aadressil Aruküla tee 59, Jüri, Rae vald 75301, faksile 680 1710 või e-postile mare.vahtra@ee.abb.com

arendusinseneri

kelle tööülesanded on tootmisprotsessis tehnoloogiliste lahenduste väljatöötamine, arendamine ja töösse rakendamine, tootmisel meetmete hangete, hoolduste ja rikete likvideerimise korraldamine, vajadusel alltöövõtjate leidmine ja teostustööde juhendamine, samuti tehnilise ja tehnoloogilise dokumentatsiooni ning juhendmaterjalide haldamine ning tehniline nõustamine.

Kandidaadilt eeldame kõrgemat elektrotehnika-alast haridust; tehnilist taipu; head keelte ja arvuti kasutamise oskust ning autojuhiluba. Kandidaat peab olema hea planeerimis- ja analüüsivõimega; korrektse- ja vastutustundliku töösse suhtumise ja kõrge pingetaluvusega. Kasuks tuleb töökogemus tootmis- ja/või rahvusvahelises ettevõttes.

Pakume huvitavat ja mitmekesist tööd rahvusvahelises firmas, kaasaegset töökeskkonda ja enesetäiendamise võimalusi.

Lisainformatsioon telefonil 680 1709, 56 801 709, arendusjuht Robert Kahar

Sooviavaldus ja CV koos palgasooviga saata hiljemalt 14.04.2006 aadressile ABB AS Elektrimasinate tehas, Aruküla tee 59, Jüri küla, Rae vald, 75301 Harjumaa, märgusõna "arendusinsener", või faksile 680 1710 või e-postile mare.vahtra@ee.abb.com.

sekretäri

kelle peamisteks tööülesanneteks on kontoripersonali assisteerimine, telefonikõnede vastuvõtmine ja suunamine, külaliste vastuvõtmine, nõupidamiste ettevalmistamine, töötajate töölehetuste korraldamine, kontorimööbli ja muude kontoritarvete tellimine ning nende üle arvestuse pidamine, kontoritehnika hoolduse organiseerimine, jooksvate küsimuste lahendamine.

Kandidaadilt eeldame: eelnevat töökogemust sekretäri või assistendi-na, head eesti, vene, soome ja inglise keele oskust, arvuti kasutamise oskust, head suhtlemis- ja eneseväljendamisoskust, kohusetundlikkust ja täpsust, iseseisvat probleemide lahendamise oskust, valmisolekut rutiinseks tööks.

Kasuks tuleb erialane haridus, (rahvusvahelises) suurfirmas töötamise kogemus.

Pakume huvitavat ja vastutusriskast tööd rahvusvahelises ettevõttes ja kaasaegset töökeskkonda.

Lisainformatsioon telefonil 680 1717, Raili Reinsalu

Sooviavaldus ja CV koos palgasooviga saata hiljemalt 14. aprilliks 2006 aadressil Aruküla tee 59, Jüri küla, Rae vald, 75301 Harjumaa, või faksile 680 1710 või e-postile mare.vahtra@ee.abb.com märksõnaga "sekretär".

Seoses müügi mahuga peatse suurenemisega vajame oma tublisse müügimeeskonda

uusi töötajaid,

kelle ülesandeks on Äripäeva toodete aktiivne müük telefoni teel.

Eeldame väga head suulist ja kirjalikku eesti keele oskust ning head arvutitundmist, samuti huvi majanduses toimuva vastu, head suhtlemisoskust, kohusetundlikkust ning toimetulekut pingelistes olukordades.

Pakume telefonimüügi alast väljaõpet, osalist tööaega 4h päevas (kl 8.45-12.45 või 13-17), head palka, sõbralikke töökaaslasi, kaasaegseid töötingimusi ning arenemisvõimalust.

Sooviavaldus ja CV märgusõnaga "telefonimüük" palume saata kuni **31. märtsini** aadressil Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn või e-postiga sirje.lill@aripaev.ee. Info telefonil 667 0040, Sirje Lill.

“Juriidiliselt on kõik korrektne” – asjaga j.o.k.k.

Äripäeva arvates on karmilt lajav mõiste “korruptsioon” saanud endale viisakalt vabandava sünonüümi “juriidiliselt on kõik korrektne”. Nii nagu kohtumajast ei pea väljuma paraadtrepi kaudu, vaid võib minna ka tähelepanu äratamata tagatrepist.

Väljend, mis vääraks omaette kaubamärki, võis ühena esimestest kordadest eestriisse paiskuda justiitsminister Rein Langi suust, kui ta kommenteeris Edgar Savisaare Keila-Joa majaostu. Olgu hind naeruväärselt madal, olnud juriidiliselt kõik korrektne.

Rahaliselt mastaapsem samalaadne korrektus on Ühispanga endise presidenti Ain Hanschmidt rikastumine 700 miljoni krooni võrra Tallinki aktsiatega. Kuni Hanschmidt oli Ühispanga president, tal ju nimetatud aktsiade polnud, seega ei saanud ta neid kusaigil ega kellelegi deklareerida. Mida pole, seda pole. Kui ta aga aktsiade omandas – pole tähtis, kuidas, meil on kapitalism – polnud ta enam Ühispangas tööl, seega polnud enam mingit vajadust neid kusaigil deklareerida!

Siinkohal meenub üks Murphy seadus telefonivestluse ülestähendamise kohta: kui teil telefonivestluse ajal

on vaja midagi kiiresti üles kirjutada, siis tavaliselt on teil pliiats käepärast, aga paberit pole. Kui on aga paber, pole pliiats. Kui on olemas nii pliiats kui paber, siis telefon vaikib – pole midagi üles kirjutada.

Reedene Äripäev kirjutas aga sulgpalliklubi osavatest rahaservidest – osasid tööturuameti ametnikke liidab lausa riikliku tähtsusega sulgpalliklubi, mille liikmed koordineerivad tööturuameti raha kulutamist.

Veel. Tallinna linnavõim ostab toltkallilt, 150 miljoni krooniga tagasi muruplatsiks kujundatavad Harju tänavaaärsed varemed. Samas müüakse nn sundüürnikele Tallinna kesklinna kortereid 100 korda turuhinnast odavamalt – lahkusel maksumaksja raha arvel pole piire.

Põllumajandusministri abiga jagati kalalaevade utiliseerimistoetust (vaata “Rahvaliitlaste rahalaevad”, Äripäev, 10.10.2005), põllumajandusministri sõlmis riigivara soodusrendilepinguid (“Ussid riigivara järamas”, Äripäev, 24.11.2005).

Rentijale soodsaid lepinguid sõlmis

juhtkiri

ka keskkonnaministerium nn Rävalla puistee majas Rävalla 8. KUMU ehituse riigihanked Merkole läksid hulga kallimaks, lisandusid muud hanked – näiteks advokaadile.

Kurikuulsa K-kohukese reklaam prügurnidel oli sarnane nagu kaks tilka vett Keskerakonna logoga – kuid korrektus eelkõige! Keskerakond emiteeris 10 miljoni eest võlakirju – “anetatjad” pidi avalikustatama, aga praegu on teada ainult LHV kui võlakirjade vahendaja.

Millega ringkaitset murda? Seaduste mõte peaks olema, et seadused mõistavad õigust, aga samavõrd oluline on, et õigusemõistmise käigus ei loodaks uppi õiglust.

Praegu on küll nii, et juriidiliselt peaaegu absoluudini, et mitte öelda nonsensini, on viidud (tugevama poole) õiguse aspekt. Inimeste õiglustunne on aga kõvasti riivatud, mistõttu süveneb veendumus, et seadused ei mõista ka enam õigust, vaid on üksnes ebaausalt tehtu õigustamiseks.

Õigusest, rääkimata õiglusest, on kahtsusväärsel kombel saanud õigustamine. M.o.t.t. ehk j.o.k.k.

Korteriturg ei ole veel küllastunud

Erinevalt 2005. aasta lõpuks, kui nõudlus kinnisvaraturul ületas tunduvalt pakkumise, on tänava kortereid müügile tulnud rohkem, kui siiani on jõutud ära osta. Kas see tähendab, et kinnisvaraturg hakkab lõpuks kauba puudusest üle saama ning hinnarallid ja ostubuume asendab tulevikus normaalne kauplemine? See sõltub sellest, millises tempos pakkumisi juurde tuleb. Kui nende arvi kuivab kevadel uuesti kokku, pole ka muudatusi oodata.

Tallinnas on praegu kinnisvaraportaale andmeil müügile pandud u 4000 korterit. See pole suure linna kohta tegelikult mingi eriline kogus, vaid ainult neljandik pealinna korterituru mullusest läbimüügist. Seega kui vahepeal uusi pakkumisi juurde ei tuleks, ostmine aga jätkuks läinud aastases tempos, oleks Tallinna korteriturg juba hiljemalt jaanipäevaks uuesti lootusetult tühi.

Ostjatest pole niipea puudust karta. Jätuks inimestel vaid raha, et endale normaalne eluase muretseda. Kümned tuhanded täisealised noored on tänaseni sunnitud jagama eluruumi vanemate või vanavanematega. Seejuures kõige arvukam põlvkond alles hakkab iseseisvasse ellu astuma. Jutt on 1980ndate lõpu beebiuumi ajal sündinud lastest, kelles esimesed on jõudnud juba kõrgkooli ja kes pärast selle lõpetamist vajavad varem või hiljem ka omaette eluruumi.

See on põlvkond, keda eriti tasuks silmas pidada elumuehitusele spetsialiseerunud kinnisvaraarendajatel. Tegu on ju nende tulevaste klientidega. Mõned aastad tagasi tundus juba, et uute elumuehitamiste, mis vahepeal kümme aastat sisuliselt seisis, saab lõpuks uuesti hoo sisse. See lootus ei ole tänaseni täitunud.

2001, mis läheb ajalukku elumuehituse sügavaima maldalseisuaastana, võeti linnade ja valdade peale kokku kasutusse ainult 619 uut eluruumi: korterit, ridaelamuboksi ja eramut. Järgmine aasta lisas sellele 1135 ja 2003 juba 2435 uut eluruumi. Nõudlus püsis endisel pakkumisest palju suurem. Paraku ei osanud või ei taht-

Ivar Kostabi
Tartu Majaomanike
Ühingu esimees

nud kinnisvaraarendajad teha sellest õiget järeldust. Selle asemel, et uuslamute ehitamise tempot veelgi tõsta, lasksid nad sellel hoopis langeda.

2004. aastal valminud 3105 uut eluruumi ületas 2003. aasta tulemuse mitte enam kahekordselt, vaid ainult 670 eluruumi võrra. Mullu ehitatud 3928 eluruumi mõjus iga aastaga järjest kuumemaks muutuvale kinnisvaraturule samuti nagu tilk vett kuumale kerisele, kutsumata seal esile mingeid olulisi muutusi.

Mullu tehti elumajade ja korteritega üle 45 400 ostumüügitehingu. 3928 uut eluruumi müük moodustab sellest vähem kui kümnendiku. Eluasemeturu ülejäänud käibe andis seega pruugitud eluruumide järelturg. Järelturust moodustavad omakorda lõviosa vanad tüüpkerterid. Seda eriti Tallinnas ja Tartus, kus müügile olevate eramute nimekiri on kahanenud pea olematuks.

Kes praegu veel Tallinna piires väiksemat omaette majaja tahab osta, sel on valida vaid poolteisesaja pakkumise vahel. Tartu kinnisvaraturul muutuvad eramud samuti järjest defitsiitsemaks. Krundid on ju linnas nii kallid, et keegi ei raatsi sinna enam üksiklamuid ehitada. Kus vähegi tühja maad leidub, püütakse see enamasti ikka nii tiheidalt kui võimalik uusi kortermaju täis tikkida.

Kui kohalik võim vanade elurajoonide tihendamisel tõsiselt silma peal ei hoia, on tihti tulemuseks maja, millega pole rahul ei selle tulevased elanikud ega ka nende naabrid.

Enamik ehitus- ja arendusfirmadest alustas mõni aasta tagasi sisuliselt nullist. Nüüd on kõigil esimene kooliraha loodetavasti makstud ja aeg oma turuosa otsustavalt suurendada. Uute korterite soovijad ootavad, laenumiljardid samuti – kaua need ikka üksnes vanade korterite järelturul ringlevad, kutsudes seal esile ainult uusi hinnavõidujookse.

repliik

Kultuuritu Tallinn

Kas kultuuripealinna juhtivad ametnikud peaksid olema võimalised kultuuriselt suhtlema? Üks kandidaatidest paistab arvatavalt, et mitte. Näide.

Saatsin neljapäeva hommikul ühesugused päringud kultuuripealinna teemadel Tartu ja Tallinna meediaosakondadesse, vastust palusin eile hommikuks. Palusin ka teatada, kui vastamisel tekib probleeme. Tunni ajaga saabus Tartust projektijuhi vastus, et päring on kätte saadud. Reede lõunaks olid korrektsed vastused olemas. Tallinnast polnud eile hommikul kosta kippu ega kõppu. Helistasin meediaosakonda, mille töötaja on väga üllatunud, et vastust pole: päring oli suunatud projektijuhile. Helistasin projektijuhile, kes ütles, et pole tema asi neile küsimustele vastata ja üldsegi on küsimused valesti esitatud. Kui pärisin, miks ta probleemidest mulle ei teatanud, viskas ta telefonitoru ära. Vastust ei saanud ma eile õhtukski. Kumba linna teie kultuuripealinna eelistaksite?

Gea Velthut-Sokka
gea.velthut-sokka@aripaev.ee

Äripäev 5 aastat tagasi

28. märts 2001

Warren Buffett: USA aktsiad ikka ülehinnatud

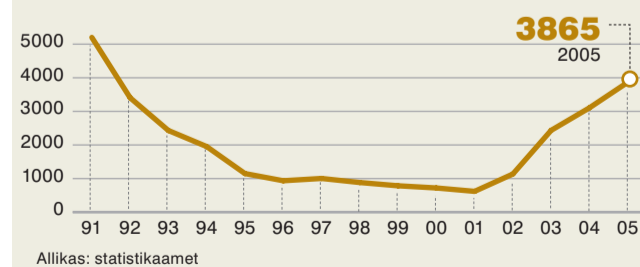
USA investeerimisguru Warren Buffett teatas, et paljud USA aktsiad on endiselt üle hinnatud ja peaks veel odavnema, et ta otsustaks neisse raha paigutada, kirjutab ÄP viis aastat tagasi.

Berkshire Hathaway juht ja üks osanikest Buffett ütles, et ei tunne USA aktsiate vastu erilist huvi. “Me ei osta eriti aktsiade. Me ostame rohkem lennukeid kui aktsiade,” lausus ta. Buffett ütles, et hakkaks taas aktsiade ostmata, kui ettevõtteid müüdnaks turul nende tegelikust väärtusest odavamalt. Buffett kinnitas taas kord oma usaldamatust kõrgtehnoloogiaettevõtete suhtes, öeldes, et ei ole ostnud ühtegi tehnoloogiafirma aktsiat, vaatamata sellele, et internetifirmade aktsiate hinnad on aastaga kõvasti kukkunud.

Hetkeseis: Maa ilma rikkuselt teise mehe investeerimiskeskkonnas hakkavad vaikselt rooste minema. Kas süüdi on Buffetti vanus, võimalik pensionileminek või tema firma keskpärane tootlus – igatahes on Buffett viimasel ajal võtnud aktsiaturgude suhtes protestiva hoiaku. Nii mõnelgi juhul on turusituatsioon hiljem tõestanud, et vana guru eksis, kirjutab äsja Bloomberg.

ELAMUEHITUS ON MADALSEISUST ÜLE SAANUD

► 1991–2005 kasutusse võetud eluruumide arv (ühe- ja kahepereelamutes ning rida- ja korterelamutes kokku)

Äripäeva peatoimetaja IGOR RÕTOV, väljaandja Äripäeva Kirjastuse AS
Address: Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222, faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee, WWW: http://www.aripaev.ee
TOIMETUS: e-post: aripaev@aripaev.ee, tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus: Väinu Rozental, väinu.rozentel@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis: Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee
SEMINARID JA KÄSIRAAMATUD tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
REKLAAMIOSAKOND: e-post: reklaam@aripaev.ee, tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
TELLIMINE JA LEVI: e-post: register@aripaev.ee, tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2595 kr. Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine. Trükk AS Kroonpress
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikud, poliitilised või religioossed teemad) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASi kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

Äripäev

Kõik ei vaja maaklerit

Turule on tekkinud uus ettevõtlike inimeste ring, kes spekulereib kinnisvara hinnatõusuga. Tihti ei osteta valmi- või kortereid isegi mitte ära, vaid makstakse broneerimistasu ning saadakse õigus kunagi tulevikus fikseeritud hinnaga eluase omandada.

Selline ettevõtlustegevus on läinud nii massiliseks, et maksu- ja tolliamet oli sunnitud üldiselt teavitama, et nii saadav tulu on vaja deklareerida. Analooget käitumist on täheldatud ka arendajate endi hulgas, kes reklaamivad toodet kui "kümnet viimast korterit", tilgutades ise jaoks ka kortereid turule ja kruttides hindu järjest üles.

Nagu aktsiate ja valuutakurssidega spekulereimisel, kätkeb ka selline kinnisvaraäri endas alati riske. Kuid siiani on riskid ennast õigustanud.

Paljudel kibeleb huultel küsimus, kui kaua turg veel tõuseb. Usun, et osad tõusu toetavad põhjused, nagu näiteks elatustaseme tõus, laenuperioodide pikenedamine ja investeringud Eestisse, jäävad meile veel pikaks ajaks. Samas võivad intresside tõus, planeeringumenetluse kiirenemine ning riigi laenamist soosivate hoia- kute võimalik muutumine hakata kinnisvaraturgu rahustama. Ja kui ei ole defitsiiti, siis ei ole ka põhjust järskudeks hinnatõusudeks.

Paljud inimesed manustavad palaviku tõustes paar tabletti ega pöördu kunagi arsti poole. Sama kehtib ka kinnisvaraturul. Paljud on võimalised ise lepinguid koostama ning neil ei lähe elu jooksul vaja ei juristi ega advokaadi abi. Kui oskad ise oma tehingudokumentid korda ajada, oled teadlik ohtudest ja maandad kõik riskid, mis tulenevad raha liikumise ja registrikannete erinevatest ajahetkedest; tead,

kolumn

Sven Sester
Riigikogu majanduskomisjoni aseesimees, Res Publica

"Nii nagu posija juurde minekule ei saa kätt ette panna, on ka libamaaklerlust raske seadus- tega reguleerida."

et hind vastab eluaseme renoveerimistasemele ja asukohale; oskad jälgida, et sulle ei tuleks üllatuslikult kommunaalmaksu võlgnevuse arvet jne, siis pole tõesti mõtet maksta veel eraldi teenuse eest.

Küll aga võivad tekkida probleemid, kui kasutad isehakanud juristi või posija abi. Sest hiljem vastatud võimalike negatiivsete tagajärgede eest paraku vaid sina. Libamaaklerid ei suuda tihti tagada klientidele sujuvat ja turvalist tehingut. Tihti ei osata notari jaoks kokku panna korrektset dokumentide paketti. Tüüpilise libamaakleri käekirja iseloomustab

eri büroode ja pakkujate info edastamine enda nimel *copy-paste*-põhimõttel. Kui klient jõuab objektini libamaakleri kaudu, selgub alles kohapeal, et tegu on täiendavate vahenduste või koguni vahenduste vahendustega.

Libamaaklerit iseloomustab tihti ka madalama tasu võtmine, sest ta ei maksa makse. Paraku võivad aga turu mittemundmine, klientidele valeinfo edastamine ja näiliselt odav tasu osutada hiljem väga kalliks teenuseks.

Nii nagu posija juurde minekule ei saa kätt ette panna, ei saa tõenäoliselt ka seda ettevõtlussektorit reguleerida seadustega. Jääb vaid loota, et aja jooksul kogemusi saanud klientid valivad rohkem litsentseeritud maaklereid ning Eesti Kinnisvarafirmade Liit ja Eesti Kinnisvaramaaklerite Koda teevad tööd selle nimel, et igapäevaselt turul tegutsesid oleksid pädevad.

Viimasel ajal on meedias tähelepanu pööratud ka muudele probleemidele nagu notaritasud, notarite pikad järjekorrad ja järjekordadega hangeldamine, detailplaneeringute menetlemise aeglus ja bürokraatia Aasta alguses toimus Eesti Kinnisvarafirmade Liidu ja Eesti Kinnisvaramaaklerite Koda ja initsiatiivil nende teemadega seotult kohtumine ka Riigikogu majanduskomisjoniga.

Tänu eelmise valitsuse otsusele vähenesid kodaniku jaoks notaritasud alates selle aasta algusest kolmandiku võrra. Arvestades tehingute arvu ja üksiktehingu keskmist maksumust, võidakse notaritasu täiendava vähendamise juurde jõuda juba lähitulevikus.

Notarijärjekordadega hangeldamist kommenteerides kinnitas justiitsminister Riigikogu ees, et tegu on tõsise probleemiga, ning lubas ette

võtta samme sellise "ettevõtlusvormi" lõpetamiseks. Ka pikad notarijärjekorrad lubas minister järgmiseks aastaks ära kaotada. Seda siis nii tänu jaanuaris jõustunud digitaalalkirjastatud kandeavalduste esitamise korrale kui ka uute notarite lisandumisele. Lähitulevikus peaks eluvaimu näitama ka e-notar. Usume ja loodame.

Detailplaneeringute menetlemise aeglusest on räägitud aastaid. Praktiliselt kõik erakonnad on lubanud enne valimisi, et teevad võimule tulles valdkonna bürokraatiaragastiku analüüsi. Paraku võtab detailplaneeringu tegemine, eriti Tallinnas, ikka veel aastaid ning siin paranemismärke ei paista.

KINNISVARA HINNATÕUSU PÕHJUSED

- eluasemelaenu tagasimakseperioodid on kerkinud 30–40 aastani ning kliendil on võimalik sama kuumaksega kallim kodu soetada
- intress on langenud paljudest teistest Euroopa riikidest madalamale tasemele
- riik soosib eluasemelaenu võtmist, tagastades intressidelt tulumaksu
- nõukogude ajast pärit normruummeetrid on jäänud minevikku, korterid on avaramad
- järjest rohkem avastatakse Eestit kui kiiresti areneva turuga riiki ning investeringud kinnisvarasse suurenevad pidevalt
- Eesti kodanike elatustase paraneb aastast aastasse
- detailplaneeringute aeglus ei võimalda kõiki tänaseks algatatud projekte kiirelt turule tuua ning pideva defitsiidi tingimustes haaratakse kogu pakutav kaup juba ehitamise ajal

Allikas: Sven Sester

Ka kiirmenetlus teeb võlausaldajale peavalu

Senistele kogemustele tuginedes võib öelda, et maksekäsu kiirmenetlus ei võimalda võlausaldajal hagimenetlusest kiiremini ja väiksemate kuludega maksekäsku saada, mis oli seadusandja esialgne mõte.

1. jaanuarist 2006 hakkas kehtima uus tsiviilkohtumenetluse seadustik (TsMS).

Esmajärgul tundub maksekäsu kiirmenetlus igati mõistlik ja kiire lahendus võlausaldajatele oma raha kättesaamiseks. Nii hakkasid kohtud pärast esimeste avalduste saabumist tegema määrusi, milles oli märgitud, et võlgnikule on tehtud makseettepanek. Reaktsioon sellele oli väga positiivne – asja lahendatakse tõesti kiiresti!

Hiljem selgus aga, et võlausaldaja peab tasuma veel asja läbivaatamise kulude ettemaksu 400 krooni, mis sisaldas menetlusdokumentide kättetoimetamise kulud ühe väljastustega tähtkirjaga (alates 30,80 kroonist) ja kohtutäiturile makstavat 250kroonist ta-

Helena Purga
Lindorff Eesti ASI jurist

su menetlusdokumentide kättetoimetamise eest, millele lisandus käibemaks. Oli põhjendatud nõuda posti- või dokumentide kättetoimetamiseks tehtud kulud, kuid mitte samal ajal ka kohtutäituri tasu. Dokumente ei toimeta ju korraga kätte nii postiasutus kui kohtutäitur. Täna on menetluskulude ettetasumise nõudest siiski loobutud.

Teiseks on endiselt päeva- korras kompromissi kinnitamise võimatus maksekäsu kiirmenetluses. Kompromissi kinnitamist pole seni võimalikuks peetud, kuna kohtunikuabidel puudub selleks pädevus. Hetkel püütakse praktiseerivate juristide ja justiitsministee- riumi arutelude tulemusel leida ka sellele probleemile lahendus. Kolmas probleem te-

kib siis, kui maksekäsu kiirmenetluse avalduses on märgitud võlgniku aadress, kus ta enam ei ela või ei võta võlgnik dokumente vastu.

Maksekäsu kiirmenetluse avaldus peab sisaldama muuhulgas poolte ja nende esindajate andmeid (TsMS § 482 lg 1 p 1). Kohus võib maksekäsu kiirmenetluse avalduse rahuldamata jätta, kui makseettepanekut või maksekäsku ei ole õnnestunud võlgnikule mõistliku aja jooksul kätte toimetada (TsMS § 483 lg 2 p 3).

Kui kohus jätabki maksekäsu kiirmenetluse avalduse rahuldamata, siis ei piira see avaldaja õigust esitada nõue hagimenetluses (TsMS § 483 lg 5). Oluline on aga märkida, et kohtus oma õigusi kaitsev isik peab juhu, kui makseettepanekut ei õnnestu võlgnikule kätte toimetada, tasuma kokkuvõttes kahel korral riigilõivu. Esiteks maksekäsu kiirmenetluse avalduse esitamisel ja kui avaldus jäetakse rahul-

damata, siis teisel korral hagi- avalduse esitamisel. Seega võib väita, et kiirmenetluse avaldus tasub esitada vaid juhul, kui on teada, et isik elab konkreetsel aadressil. Samas: kui võlgnik lihtsalt ei võta talle saadetud vastu, jätab kohus ikkagi avalduse rahuldamata.

Juhul, kui maksekäsu kiirmenetluse avaldus jäetakse rahuldamata sel põhjusel, et avaldust ei saa võlgnikule kätte toimetada, jäävad kõik kulud tulevalt TsMS § 172 lg 7 avaldaja kanda. See omakorda on võlausaldaja ebamõistlik kahjustamine – Eestis pole sissekirjutus kohustuslik ning maksekäsu kiirmenetluse avaldust ei tohi ka avalikult kätte toimetada (TsMS § 484 lg 3).

Et vältida liigseid kulutusi riigilõivu osas ja hoida kokku aega, võiks siiski kaaluda ka hagiavalduse esitamist.

Loe ka Eva Laksi kommentaari "Võla võib nüüd kiiremini kätte saada", ÄP, 22.03.

SEIFID
uued mudelid

- tulekindlad NT Fire 017
- vargakindlad EN 1143-1
- deposiit-seifid

BK Eesti AS
Laki 12, Tallinn
Tel 656 3427
www.kontoritarbed.ee

AUTENTE
VALMIS OSAÜHINGUD
RAAMATUPIDAMISTEENUSED

Tallinnas Jõe 2, II korrus
Telefon 660 1760
Tartus Ülikooli 4-9
Telefon 734 9966
www.autente.ee info@autente.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24h jooksul Suur nimevalik

wasp project
www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

TÖÖKAPID/TÖÖLAAD

733 9630 • www.estpresto.ee

BR Turbo
www.turbo.ee

Suur-Sõjamäe 19A, tel. 600 77 63

Valmisfirma (OÜ, AS) kätte 1 päevaga!

Äriühingud alates 5900 kr

Tõnismägi 3a
Tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

HALOTRAK

VAJATE TÖÖD?

Seoses töömahtude kasvuga vajatakse Euroopa tippettevõttesse müügisekretäri ja müügiesindajaid

www.halotrak.ee
Info tel 683 5162, 683 5163
jane.sarin@halotrak.ee

LIITU D2D POSTITEENUSEGA SÄÄSTA 60% POSTIKULUST!

POSTITEENUSED

D2D 1.35+KM *KIRJAD *ARVED

DOOR TO DOOR

LOE LÄHEMALT WWW.D2D.EE

ANTIIK • ANTIQUES • ANTIKKI

VANAVARAKAMBER

Lai valik antiikmööblit ja sisustust.
Soo 4, Tallinn
Avatud 11–19 iga päev
Tel 677 7644
www.antiik-sisustus.ee

Juhtimine

ilmub 24. aprillil

Reklaamipinna broneerimine 5. aprillini

Reklaamimüügi projektjuht
Külli Kruusand
küll.kruusand@aripaev.ee
tel 667 0089, 52 44 160

Koristus- ja puhastusteenused Eripuhastustööd

CLEANMELL

Tel 681 6227 • info@cleanmell.ee
www.cleanmell.ee

Wihuri Oy on Soome päritolu rahvusvaheline kaubanduse ja tööstuse kontsern, millel on neli divisjoni: tarbekaupade hulgi müük, pakendamise, tehniline kaubandus, erialased tooted ja teenused. Grupi puhaskäive on kokku ca 1,55 miljardit eurot ja grupis töötab ca 4600 inimest (www.wihuri.com). Wihuri tehnilise kaubanduse divisjoni pakub globaalselt tunnustatud tehniliste toodete kõikehõlmavat valikut tööstustest tööpinkideni, ehitus- ja metsamasinad, tõstukeid, mootoreid jms. Tehnilise kaubanduse divisjoni moodustavad Witraktor, Autola, Machine Tools ja Vilakone. Wihuril on ka ettevõtlus kolmes Balti riigis. Wihuri tütarettevõtted Wihuri AS Eestis, SIA Witraktor Lätis ja UAB Witraktor Leedus hõlmavad tehnilise kaubanduse äritegevuse Baltimaades. Ettevõtteid on spetsialiseerunud Caterpillari Cati seadmete ja masinastusteemide, Bitelli sillutamismasinade, Wille metsamasinate, remonditööriidide ja masinastusteemide müügile ning teenindusele. Seoses jätkuva kasvu ja arenguga otsib Wihuri Baltic **BALTIMAADE ETTEVÕTETE KONTROLLERIT**, kes vastutab finantsjuhtimise, raamatupidamise, arvepidamise ja aruandluse eest Balti riikides, alludes Wihuri tehnilise kaubanduse Divisjoni finantsdirektorile Vantaas, Soomes ja tehes lähedast koostööd raamatupidamispersonaliga Soomes, Lätis ja Leedus. Töökoht asub Tallinnas. Edukal kandidaadil on kõrgharidus, finants-/raamatupidamisüsteemidega töötamise kogemus (kasus tuleb SAPI tundmine), võime iseseisvalt töötada, probleemide lahendada ja otsuseid teha, süstemaatiline ja tasakaalukas loomus, head suhtlemis- ja läbirääkimisoskused, valmisolek sageli reisida ning hea inglise, vene ja eesti keele oskus. Omalt poolt pakume väljakutsuvat pakuvat ja edukale orienteeritud töökeskkonda, häid isikliku arengu võimalusi ning motiveerivat töötasu. Kandideerimiseks palume saata ingliskeelse avalduse ja CV märgusõnaga "Wihuri" 31. märtsiks k.a MPS Eesti aadressile Kreutzwaldi 12, 10124 Tln, faksile 683 0351 või e-postile mps.eesti@mps.ee. MPSi konsultant Anna Tammerik, tel 683 0350.

Äripäev

Homme Äripäeva vahel

EHITUSE ERILEHT

48 lehekülge põnevaid objekte, nõuandeid, eksperimente ja analüüse.

- Kas Andres Koger põeb kohanemiskrasi?
- Mis on ehitusmehe vääriiline palk?
- Mis saladusi peidab Karu tänavale rajatav sünaagoga?
- Mis tunne on kõlkuda kõrghoone 27. korrusel?
- Kas võõrtõõjõud vallutab Eesti?

ZPrinter 310 ei erine väliselt kuigi palju tavapärasest, aga trükitavad kolmemõõtmelised mudelid avaldavad muljet. Tutvustab TTÜ masinaehituse instituudi assistent Annes Sutt.

Fotod: Andras Kralla

Ülikool peibutab tehnikaimega

Tallinna Tehnikaülikool meelitab tulevase üliõpilasi oma ridadesse tehnika viimase sõnaga, näiteks kolmemõõtmelise printeri.

A Harry Tuul
harry.tuul@aripaev.ee

Sel aastal on Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) ilmselt kõige külastatumaks paigaks korpuses 5b asuv ruum number 203. Just seal asub varem ulmefilmides nähtud kolmemõõtmelisi mudeleid printiv seade ZPrinter 310.

“Noortele läheb see väga hästi peale,” ütleb TTÜ masinaehituse instituudi assistent Annes Sutt, seistes kultusmasina lähedal. Imemasina vastu tunnevad huvi nii tehnilise füüsika tudengid kui ka noored majandustudeerivad neiu.

“See pink on Baltimaades ai-

nuke,” räägib Sutt, lisades, et lähimad 3D-printerid asuvad Soomes ja Valgevenes. Ligi pool miljonit krooni maksnud printer jõudis Tallinna aasta alguses ning üllatuslikult on selle kõige kallimaks osaks printimiseks kasutatav eriline pulber, mis maksab 3 krooni gramm.

Ruumiline trükkimine sarnaneb tavaprinteri omaga, kuid paberi asemel on pulber ja tindi asemel liim. Kolmemõõtmeline detail valmib õhukeste kihtide üksteise peale ladumise ja nendesse liimiga vajaliku kuju “trükkimisega”.

Printimine ise ei võta palju aega, kuni veerand tundi, kuid seejärel peab detail veel tunni-kaks kuivama. Hiljem toode puhastatakse, vajadusel kaetakse tugevdava ainega. Protess on igal juhul kiirem kui käsitsi valmistamine ning valmis-

tooted on võivad olla nii kõvad kipsilised, elastsed kummilised kui ka valuvormid.

“Ainuke puudus on, et ta ei printi värviliselt,” tõdeb sama instituudi tehnik Kaimo Sonk, kes tuleb kiirelt kohale vaid selleks, et meile seadme tööpõhimõtet tutvustada. Ta teeb seda lühidalt ja selgelt.

Sutt näeb printeril kolme põhilist kasutusvaldkonda: tööstuses prototüüpide tegemisel, kui lõiketöölusmeetod on liiga kallis või kui detaili on tarvis kohe ja kiiresti. Samuti võiks seda kasutada meditsiinis vajaliku piirkonna (näiteks kolju) väljaprintimiseks, et harjutada enne keeurulist operatsiooni.

Seade sobib ka vabasid vorme armastavate arhitektide ja kunstnike ideede teostamiseks, kuna printer on väga täpne. “Temaga annab kõike mõõtka-

“Trükitud” detailid.

vas teha ja välja printida,” selgitab Sutt uhkelt.

Lisaks ruumilisele trükkimisele on olemas ka teisi 3D-printimistehnoloogiaid, nagu kihtvalmistus või laseriga puhastvormimine.

“Selle peale hakkas hammas,” ütleb masinaehituse instituudi assistent Martinš Sarkans selgituseks, miks va-

liti just ruumiline trükkimine, ja lisab: “Teised on liiga kallid.” Samal põhjusel ei soetatud ka värvilist 3D-printerit, mis on tegelikult olemas.

TTÜ tutvustas end avatud uste päevaga Tallinnas ja Tartus ning laupäeval plaanitakse sõita Jõhvi. Printerit sai näha vaid Tallinnas, sest selle vedamine on keeruline.

palju õnne!

Heido Vitsur 62
majandusteadlane ja nõunik

Kaarel Kilvits 59
Tallinna Tehnikaülikooli majanduspoliitika õppetooli juhataja, professor

Karli Truumees 58
Tesman ASI nõukogu esimees

Enn Listra 51
Tallinna Tehnikaülikooli rahanduse ja panganduse õppetooli juhataja, professor

Veljo Haube 45
Väo Paas OÜ juhataja
Matthäi Ehitus OÜ juhataja

Tiit Nilson 43
Woodwell ASI juhataja

ärilause

Jaanus Mutli
Tallinna abilinnapea, Keskerakond

“Iga sammu puhul, mis aitaks asja parandada, hüppab järsku jälle välja õiguskantsler Alar Jõks ja ütleb, et ei tohi.”

Jutt käib olukorra parandamisest Tallinna taksoturul.
Postimees, 27.03.2006.

KODUKLIIMA SALONG

KONDITSIONEERID

Parim valik konditsioneere! Seinamudelid - laekassetid - mobiilsed mudelid
Salong Peterburi tee 62a Lasnamäe Maksimarketis majas tel: 6054533 või 6054534 www.abckliima.ee